

JOŠKO

Tema broja: Medijacija

IMPRESSUM

Josipa Zorića 86, Dugo Selo

Tel.: 01/2753-604

www.os-jzorica-dugo-selo.skole.hr

Nakladnik

OŠ Josipa Zorića, Dugo Selo

Za nakladnika

Mara Mamuza, ravnateljica

Voditeljica Radoznalih reportera

Katarina Popić, učiteljica hrvatskog jezika

Uredništvo

Katarina Popić, učiteljica hrvatskoga jezika

Lada Grdan, školska knjižničarka

Krešo Urek, učitelj informatike

Barbara Biđin, učiteljica likovne kulture

Likovni urednici

Barbara Biđin, učiteljica likovne kulture

Krešo Urek, učitelj informatike

Računalna obrada za tisk

Krešo Urek, učitelj informatike

Lektura

Dragana Radovan Marković, učiteljica hrvatskoga jezika

Radoznali reporteri

urednik Ivo Vernik, 7. a, Josipa Pavlović i Lana Tokić, 5. b, Ana Matoš, Antonija Lasić, Kristina Pavić, Mia Dolenc, Marta Akmačić i Natalie Piljić, 5. e, Danijel Dokuš, Gabriela Dedić i Lidia Kolgjeraj, 7. a, Gabriela Perković, Ivana Lasić, Manuela Pudić, Paula Čanić i Petra Kruhak, 7. b, Katarina Jurišić, 7. c

Učenici suradnici

Danijela Ronta, Karla Kamenjašević, Magdalena Višević, Nikola Jadanec i Nina Jadanec, 7. c, Ivana Debeljak, 8. a, Anja Stojak, Dominik Cik, Ivana Karas i Lorena Antunović, 8. c, Ana Nikolić, Ivan Duković i Lara Cvjak, 8. e

Likovni ostvaraji

naslovnica: Josipa Antol i Luka Lovrić, umna mapa: Josipa Antol, Ivana Arnuš, Katarina Jurišić, Lucija Marčinković i Magdalena Višević, 7. c, strip: Lucija Marčinković i Magdalena Višević, 7. c, igra: Josipa Antol, Ivana Arnuš, Katarina Jurišić i Nina Jadanec, 7. c

Ilustracija Joška

Karlo Vinko, bivši 8. a

Fotografije

Krešo Urek, učitelj informatike, Ne-nad Židak, učitelj prirode i biologije, Katarina Popić, učiteljica hrvatskoga jezika, Ivan Klasnić i Lada Grdan, školski knjižničari, Marina Akmačić, majka Marte Akmačić, Silvana Piljić, majka Natalie Piljić, obiteljske fotografije Zdenke Knežić, učiteljice povijesti u mirovini, Studio Time

Učitelji suradnici

Ivan Klasnić, školski knjižničar, učiteljice razredne nastave: Aleksandra Vajzović-Carić, Danijela Medaković i Marina Perković, učiteljice engleskoga jezika: Nikolina Ćerlek i Sara Cerjan, učitelji matematike: Bruno Vuletić, Diana Semenčić, Helena Kotarski, Irena Gegić i Sara Kokot, stručne suradnice: Martina Jenik Pelivanović, Natalija Hrnkaš i Nataša Klarić, razrednici 8. razreda: Nataša Čajić Kresonja, Ivan Dukmenić, Ankica Vidak i Marina Smok Rajaković

Naklada

300 primjeraka

Correctus Media d.o.o.

NEMA VEĆE OD MIRA SREĆE

Moje ime je Ivo Vernik i novi sam urednik našega školskog časopisa „Joško“. Ove godine naš časopis slavi sedmi rođendan, što bi značilo da je „Joško“ krenuo u 1. razred. Prvi broj bio je tiskan još davne 2011. godine i tijekom godina obradili smo mnoge teme.

Ove godine tema broja je medijacija. Vjerovatno se pitate što je to medijacija? Ukratko, medijacija je metoda kojom se izbjegavaju sukobi, no opširnije o načinima mirenja i o vrstama pomoći u situacijama kada se dogodi nasilje među djecom, napisali su naši Radoznali reporteri. U ovom broju možete pročitati opsežnu reporatažu kojom smo pokušali obuhvatiti sve sudionike koji sudjeluju u procesu postupanja kada dođe do nekog sukoba među djecom. Posjetili smo Centar za socijalnu skrb, Policijsku postaju, kontaktirali Forum za slobodu odgoja i Hrvatsku udrugu miritelja te pokušali zaokružiti cijelu tu priču.

Naravno, moći ćete pročitati različite vijesti i zanimljivosti o događajima, sudjelovanjima, projektima... Kao šećer na kraju, nasmijat ćete se uz viceve i razbibrigu.

Nadam se da ćete uživati čitajući novi broj „Joška“.

Vaš urednik, Ivo Vernik, 7. a

SADRŽAJ

IMPRESSUM	2
RIJEČ UREDNIKA	3
MALA VIJEST	4
VELIKA VIJEST	6
POSJETILI SMO	8
SUDIELOVALI SMO	10
PROJEKT	12
ŠKOLSKE NOVOSTI	14
NATjecanja	16
NAJRAZREDI	19
POZDRAV OSMAŠIMA	20
UVOD I BANKA RIJEČI	25
VELIKA ANKETA	26
UMNA MAPA	28
REPORTAŽA:	
ŠKOLSKA STRUČNA SLUŽBA	30
CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB	31
POLICIJSKA POSTAJA DUGO SELO	32
DŠD „MEDIJATORI“	33
KOMENTAR	34
VODIČ ZA MIRENJE	35
JOŠKOV KUTAK	36
PITAI ME, PITAJ	37
PUTOPIS	38
KNJIŽNICA	40
GLAZBA	42
SPORT	43
NATJEČAJI	44
LIKOVNO-LITERARNI KUTAK	46
RAZBIBRIGA	51
STRIP	52

M
E
D
I
J
A
C
I
J
A

Joško poklanja!

Igra „Čovječe, pomiri se!“

DANIJEL DOKUŠ, 7. A, GABRIELA PERKOVIĆ, PAULA ČANIĆ I IVANA LASIĆ, 7. B

ZDRAV SMIJEH U ZDRAVIM ZUBIMA

Predstava „Blistavi osmijeh“ glumačke ekipe Večernjeg lista, koja je, u sklopu projekta o važnosti pranja zubi, održana 18. listopada u predvorju škole, oduševila je naše najmlađe učenike. Vjerujemo da je nakon fenomenalne i duhovite izvedbe svaki zubić bio temeljito opran.

Okupljene učenike, učitelje i glumce predstave „Blistavi osmijeh“ pozdravila je ravnateljica Mara Mamuć te svima srdaćno zahvalila na suradnji. Tekst i režiju predstave potpisuju Petra Radin i Mario Kovač, a glumci Petra Radin, Filip Detelić, Matija Šakoronja i Josip Brakuš oživjeli su poznate likove iz bajki i crtića: Lovca Luku, Vuka i Popaja te Stomatologinju Zubić. Cilj njihove urnebesne izvedbe bio je promicanje oralne higijene i redovitog pranja zubi.

I Popaj se boji zubara

Prvi je na pozornicu izašao Vuk koji je na zabavan način objasnio kako on redovito pere zube. Sljedeći na redu bio je Lovac koji se nije baš toliko brinuo o svojim zubima koliko je raz-

mišljao o tome kako će uloviti Vuka. Na koncu se pojavio i Popaj koji je nasmijavao djecu ističući svoje mišiće. Pokazao se kao hrabar i neustrašiv, no njegova jedina slaba točka ipak je bio strah od zubara.

Pametan ide na pregled

Gospođa Zubić, inače stomatologinja, predstavila je svoju ordinaciju te naglasila važnost pranja zubi i posjeta zubaru. Jako duhovito potom su se na zubarskoj stolici izmjenjivali Popaj koji je bio prestravljen, Lovac koji nije mario o svojim zubima te Vuk koji je pohvalno došao na sistematski pregled zubi. Na kraju su svi pobijedili strah od zubara

i shvatili da je pametnije ići zubaru na vrijeme.

Četkice na dar

Na kraju predstave na pozornici je izašla prava stomatologinja, dr. dentalne medicine Iva Pende Čupić i održala je govor o pravilnoj higijeni zuba te odgovorila na mnoga zanimljiva pitanja. Svi gledatelji predstave odlično su se zabavili i na dar dobili besplatne četkice za zube.

I učenici su sudjelovali u predstavi

Lovac Luka rado je saslušao mnoga pitanja

Zdrav osmijeh zlata vrijedi

Zube je važno prati barem dva puta dnevno po tri minute.

Četkice na dar

PRVAŠIĆI O PREDSTAVI

„Bila je to zanimljiva predstava, kako mi se svidjelo kada je Popaj vadio svoj zub i kada je vrištao. Sretna sam što sam puno naučila o svojim zubićima.“

Paula Budek, 1. e

„Moj najdraži lik je zubarica. Smijala sam se kad je lovac lovio Vuka i svidio mi se njegov nepravilni izgovor riječi. Jedva čekam koristiti svoju novu četkicu.“

Dora Bokun, 1. d

„Najsmješnije je bilo kada su shvatili kakav je Popajev zadah. Svidio mi se govor zubarice.“

Leona Baus, 1. d

„Najdraži mi je bio Popaj. Od sada se više ne bojim ići zubaru i svaki će dan prati zubiće.“

Marko Helešić, 1. a

LORENA ANTUNOVIĆ, IVANA KARAS I ANJA STOJAK, 8. C

I prvašići recikliraju

Povodom Međunarodnog dana volontera koji se obilježava 5. prosinca članovi Volonterskog kluba pod vodstvom Nikoline Čerlek proveli su u djelu odličnu ideju – postavljanje Ekootoka u predvorje škole. O svečanom otvorenju Eko otoka i recikliranju općenito pročitajte što su vam pripremili naši Volonteri.

Međunarodni dan volontiranja obilježavamo 5. prosinca, a s obzirom na velik broj aktivnosti, tu smo obljeticnicu obilježili kao Tjedan volontiranja. Aktivnosti koje su osmisli i proveli polaznici volonterske skupine „Ja volontiram!“ bile su sljedeće: izrada plakata o humanitarnoj akciji „Od čepova do lijekova“, radio-nica izražajnog čitanja koju su održale tete pričalice iz Udruge „Smiješak za sve“ Marijana Jergović i Stephanie Jamnický, posjet Crvenom križu u Dugom Selu gdje smo saznali čime se bave i kako učenici mogu sudjelovati u volontiranju, čitanje bajki za laku

noć najmlađima u Dječjem vrtiću Dugo Selo.

Svečano rezanje vrpce

Središnja aktivnost bila je izrada i svečano otvorenje Ekootoka u predvorju škole. Ravnateljica Mara Mamuzić prezala je vrpcu i naše reciklažne kutije pustila u pogon. U izradi Eko otoka sudjelovali su domać Ivan Ivančan te polaznici Kreativnih skupina pod vodstvom učiteljica Sladjane Merkaš i Marije Sekur Harcet, koji su drvene kutije ukrasile radovima u kolažu.

Recikliranje je ponovna uporaba otpada. Njime se čuvaju izvori nafte, drveća itd. Recikliranjem ne onečišćujemo prirodu.

Ekooaza

Vrijedne volonterske ruke

Kako mi možemo pomoći Zemlji?

- sortiranjem kućnog otpada za reciklažu,
- korištenjem štednih zarulja,
- popravljanjem starih kucanskih uređaja,
- tuširanjem umjesto kupanjem u kadi.

Razvrstavanje u spremnike:
crveni spremnik – odlažemo plastične čepove,
plavi spremnik – odlažemo stari papir, npr. časopise, novine itd.,
žuti spremnik – odlažemo plastične boce,
zeleni spremnik – odlažemo staklene boce.

Kako iskoristiti otpad?

Otpad razvrstavamo radi lakše reciklaže. Tako proizvodimo nove predmete i štedimo prirodne izvore.

Proizvodi dobiveni reciklažom: plastika – vrećice za kupovinu, nove plastične boce; staklo – nove staklene boce, staklena vuna za izolaciju; papir – novine, novi papir; metal – limenke, glačala.

Što je zapravo smeće?
Smeće su otpadci koje bacamo jer ih više ne možemo upotrijebiti.
Nismo ni svjesni da se mnogi otpadci mogu ponovno iskoristiti.

Koliko smeću treba vremena da se razgradi u prirodi?

staklo – 4000 godina
plastika – 100-1000 godina
metal – 10 godina
žvakaća guma – 10 godina
biootpad – 3-6 mjeseci

Što je Reciklažno dvorište?

Reciklažno dvorište je mjesto gdje se skuplja i razvrstava otpad. Otpad razvrstavamo u spremnike različitih boja. U našoj školi možete reciklirati otpad.

Projekcije filmova prolaznici inače mogu pratiti i na fasadi zgrade MSU-a

SEDMΑ SILΑ U MUZEJU

NINA JADANEC I KATARINA JURIŠIĆ, 7. C, DANIJEL DOKUŠ I IVO VERNIK, 7. A

Upetak, 12. listopada 2017., posjetili smo Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu i u sklopu filmskog programa „Sedmi kontinent“ pogledali francuskiigrani film „Uvijek svoja“ redatelja Emilia Deleuzea.

Aurora, mi te razumijemo

Radnja filma odvija se u Francuskoj, a glavni lik je mlada djevojka Aurora koja je, kao što i naslov govori, uvijek svoja. Ona ima mnoge tinejdžerske probleme poput dosadnih očekivanja okoline da bude uvijek lijepa, pametna i popularna. Na kraju ih rješava ni manje ni više nego – pomoću rock'n'rolla, ali vam nećemo otkriti kako!

Aurora probleme rješava dobrim stirim rock'n'rollom

Muzej suvremene umjetnosti širom je otvorio vrata našim sedmašima i otkrio im čari „Sedmog kontinenta“. Kako su doživjeli suvremenu umjetnost i kakav je dojam na njih ostavio film „Uvijek svoja“ pročitajte u osvrta Radoznalih reportera.

Igrani film je u najširem smislu film u kojem glume glumci.

„Sedmi kontinent“ – filmska destinacija za djecu

Montažer zvuka

Nakon projekcije filma, upoznali smo pravog montažera zvuka u filmu Hrvoja Nikšića koji nam je objasnio zašto je glazba bitna u filmovima te kako zvuk utječe na ugođaj u filmu. Predavanje je bilo vrlo zanimljivo, a mnogi su učenici postavljali i dodatna pitanja. Potom smo se podijelili u dvije skupine.

Hrvoje Nikšić, skladatelj i montažer zvuka, rođen je 1976. u Našicama. Skladao je glazbu za filmove „Kratki izlet“ (2017.), „Ne gledaj mi u pijat“ (2016.) i druge.

Hrvoje Nikšić, skladatelj i motažer zvuka u filmu

Filmska radionica

Sudjelovali smo u filmskoj radionici, gdje nam je voditeljica postavljala pitanja o kadrovima, rakursima i zvuku u filmu na koja smo mi, naravno, znali odgovore. Naučili smo nešto novo o vrstama kadrova i zabavljali se uz igre na temu filma, kao što su pantomima likova, križaljka o karakterizaciji likova, prezentacija o kadrovima, kviz o filmu i sl.

Zvuk u filmu razlikujemo kao govor, glazbu i šumove (žamor, zvuk vlaka, koraci, udarac štapa, kašjanje, kapanje vode iz slavine...).

Tobogan u Muzeju - normalna stvar

Karakteristike suvremene umjetnosti su kretanje, promjena, različitost, a njih možemo pronaći u umjetnosti grafita, body artu i performansu.

Suvremene instalacije

Razgledali smo i stalni postav Muzeja, Zbirke u pokretu, te naučili što je to suvremena umjetnost i koja su njezina osnovna obilježja. Umjetnički eksponati koje smo vidjeli bili su nevjerojatni. Naime, među njima je bilo slika i kipova golih ljudi. Voditelj je predstavio najvažnije autore i njihova djela, a mi bismo posebno istaknuli sljedeće: tobogani u obliku DNA, staromodni automobil preokrenut na bok, tempera na kamenoj cigli i otisak čovjeka.

Muzej suvremene umjetnosti (MSU), utemeljen je 21. prosinca 1954., a njegove zbirke okupljene su u novoj zgradbi u Novom Zagrebu 1998. godine.

GABRIELA PERKOVIĆ I
PETRA KRUKHAK, 7. B

Igre za moždane vijke

Ove smo se godine prvi put uključili u Večer matematike, projekt koji se 7. prosinca na poticaj Hrvatskoga matematičkog društva provodi u školama diljem Hrvatske. Kako su učenici kroz zabavne matematičke igre razvijali svoje moždane vijke, pročitajte u izvještaju.

Matematika je mnogima veliki bauk, ali je zapravo jako važna. Možda niste ni svjesni da u svakodnevnom životu primjenjujemo naša znanja matematike, primjerice u kupovini, pečenju kolača, organizaciji prostora, štednji, pripremama za putovanje i sl. U svakom slučaju, matematiku ne možemo zaobići. Upravo zbog toga, u vrtićima, školama, ali i na fakultetima diljem Hrvatske u isto vrijeme u večernjim satima 7. prosinca održala se Večer matematike.

Matematiku koristimo u svakodnevnom životu: u kupovini, organizaciji prostora i vremena, pripremi putovanja, kuhanju (osobito u pečenju kolača), štednji i sl.

Matematičari na djelu

Večer matematike učenicima je omogućila provjeru već stečenih matematičkih vještina, ali i odličnu zabavu kroz igre i druženje. Od 19 do 21 sat organizirane su radionice, matematičke igre i zakuska za sve zainteresirane učenike od 5. do 8. razreda. U predvorju škole sve prisutne pozdravila je naša ravnateljica Mara Mamuza te zahvalila učiteljima matematike Bruni Vuletiću,

Večer matematike održava se od 2013. godine te predstavlja skup interaktivnih radionica koje potiču pozitivan stav učenika prema matematici.

Diani Semenčić, Heleni Kotarski, Sari Kokot i Ireni Gegić na organizaciji prve Večeri matematike u našoj školi i poticanju učenika.

Igra nikad dosta

Radionice i matematičke igre bile su pripremljene u četiri učionice, a učenici-voditelji objasnili su studio-nicima pravila i nadzirali igru. Neke od

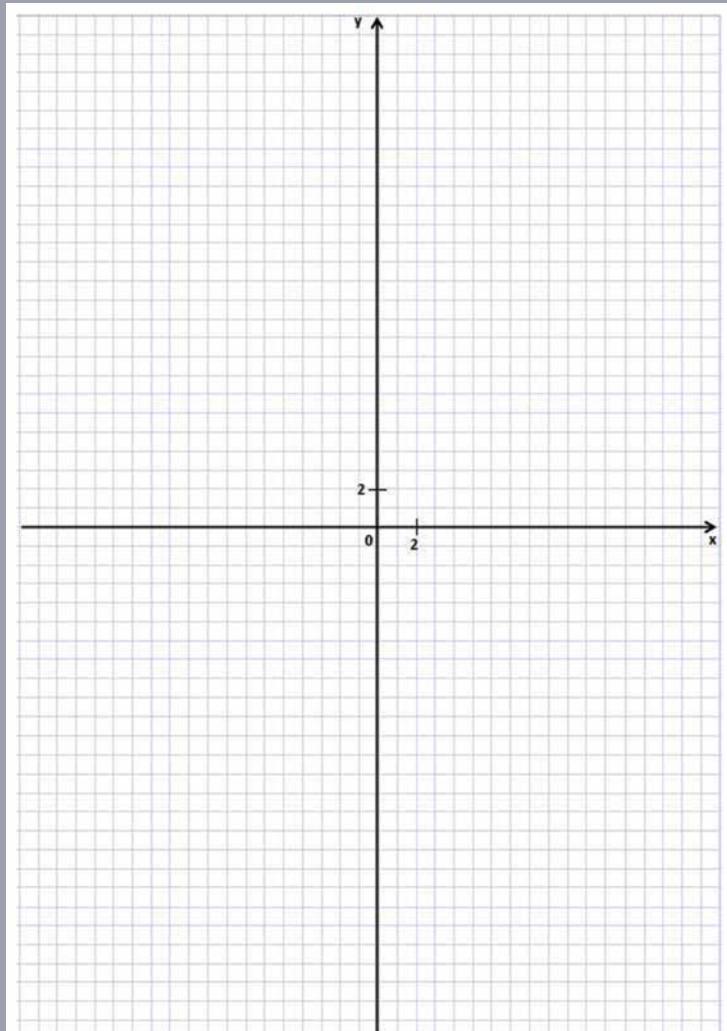
igara bile su: Bingo, Šetnja kroz brojevni sustav, Utrka, Eiffelov toranj, Stomachion, Ostatci, Koordinatni sustav, Potapanje brodova, Sašavi zapis, Šesterokuti, Crni Jack, Domino, Tri, Šašavi razlomci, Memori s kvadratima prirodnih brojeva, Kružni tangram, Tangram, Sustav linearnih jednadžbi s dvije nepoznanice i Pictionary. Cilj je bio da svi učenici u svakoj učionici odigraju sve igre.

Ne želimo ići kući!

Možda nam nećete vjerovati, ali i mi smo se zaista odlično zabavili i nasmijali te pritom uključili svoje moždane vijke. Učenici su se toliko zanimali da nisu htjeli napustiti školu. Na kraju, svi smo dobili prigodne poklonje: matematički pribor, olovke, gumice, šiljila te smo se okrijepili sendvičima i Cedevitom.

Atmosfera je bila „prva liga“

Igramo se u koordinatnom sustavu!

Uputa: U pravokutnome koordinatnom sustavu u ravnini ucrtaj i ako je naznačeno spoji točke zadane koordinatama (spajaju se samo uzastopne točke). Iznenadit ćeš se dobivenom slikom!

Spoji točke: $(-5, 13), (-7, 13), (-7, 15), (-5, 15), (-5, 9), (0, 9), (0, 6), (-5, 1), (-5, -4), (-2, -6), (-2, -13), (-4, -13), (-4, -14), (1, -14), (1, -6), (3, -4), (6, -4), (6, 1), (5, 1), (5, -3), (3, -3), (3, 1), (2, 6), (2, 9), (4, 9), (4, 16), (-2, 16), (-2, 13)$ i $(-5, 13)$.

Spoji točke: $(-1, -14), (-1, -7), (0, -7), (0, -13)$ i $(-1, -13)$.

Spoji točke: $(1, 16), (3, 19), (0, 19)$ i $(1, 16)$.

Spoji točke: $(0, 16), (-1, 19), (-3, 18)$ i $(0, 16)$.

Spoji točke: $(0, 14), (0, 15), (-1, 15), (-1, 14)$ i $(0, 14)$.

Spoji točke: $(0, 5), (0, 2), (-3, 2), (-3, 1), (1, 1)$ i $(1, 5)$.

eTwinning

– recept za prijateljstvo

Naša eTwinning ekipa pod vodstvom učiteljice engleskog jezika Sare Cerjan od ove se školske godine uključila u popularni projekt razmjene iskustava, znanja i zabave među učenicima diljem Europe. Informirajte se o tome to je zapravo eTwinning i koji su ciljevi projekta.

Projekt eTwinning je zajednica škola u Evropi u koji je uključeno čak 188 643 škole. Članovi eTwinninga mogu komunicirati, surađivati, razvijati projekte, razmjenjivati znanje i iskustvo te postati dio najzanimljivijih obrazovnih zajednica u Evropi. Mi, kao školska eTwinning skupina, surađujemo u zajedničkom projektu s učenicima iz Poljske, Rumunjske, Albanije, Grčke i Hrvatske, a to znači da si međusobno zadajemo različite izazove, „challenges“, u sklopu kojih snimamo kratke videozapise, fotografije,

Projekt eTwinning je zajednica škola u Evropi, a članovi eTwinninga mogu komunicirati, surađivati, razvijati projekte, razmjenjivati znanje i iskustvo. Sva komunikacija odvija se na engleskom jeziku.

firamo, pišemo i svoje radove dijelimo s ostalim sudionicicima. Tako se dobro zabavljamo, upoznajemo učenike iz

Naša školska eTwinning skupina upoznaje druge učenike iz Poljske, Albanije, Rumunjske i Grčke.

drugih europskih sredina, a pritom komuniciramo na engleskom jeziku.

Četiri godišnja doba

Ovogodišnja tema projekta je „Četiri godišnja doba“ te smo na početku školske godine predstavili kako u našoj školi obilježavamo i slavimo jesen. Izradili smo razne logotipove, „gifove“, snimili panoe s dječjim rado-vima i proslavu Dana kruha te napisali sastavke o dugoselskim jesenskim festivalima.

Halloween i boje jeseni

Osobito zabavno bilo je za Halloween kada smo ispekli tematske kolačiće i slike poslali u Europu. Dodu-

še, mirise i okuse nismo mogli prenijeti doslovno. Snimili smo i kratki video u kojem školski hodnik „glumi“ modnu pistu, dok smo mi kao prave manekenke našim prijateljima u svijetu predložili nekoliko „hit“ modnih jesenskih kreacija.

Nova prijateljstva

Projekt eTwinning jako nam se sviđa, a zadaci su jako kreativni i zanimljivi te smo uvijek složni kada ih treba ostvariti. Osim toga, projekt nam donosi i nova prijateljstva čemu se jako veselimo. Voljeli bismo sve „izazove“ uspješno odraditi i predstaviti našu školu, običaje našeg zavičaja i tradiciju u što boljem svjetlu.

DANIJELA RONTA, MAGDALENA VIŠEVIĆ, KARLA KAMENJAŠEVIĆ, NINA JADANEC, NIKOLA JADANEC 7. C

IZ PRVE RUKE

Jako mi se sviđa eTwinning i „izazovi“ koje nam zadaju učenici drugih škola, no mislim da bi se trebalo uključiti još više učenika naše škole. To je odlična prilika za upoznavanje drugih kultura i vježbanje engleskog jezika.

Lara Martić, 7. a

Sviđa mi se eTwinning jer upoznajemo nove ljude iz drugih država, njihove tradicije i način života. Osim toga, puno je zabave i uzbudjenja!

Lidija Kolgjeraj, 7. a

eTwinning

Iz filma „Fashion“

Halloween kolačići na dugoselski način

Ekipa se svaki tjedan dobro zabavlja

Ovo mora biti ukusno!

„Škola dobre djece“

GABRIELA PERKOVIĆ I PETRA KRUKHAK,
7. B

Gabriela: Prije svega, čestitamo Vam na nagradi Grada Dugog Sela koju ste osvojili kao uspješna ravnateljica. Škola je sve ljepša i mnogi su čuli za nas. Kako ste doživjeli ovo veliko priznanje?

Ravnateljica: Prvo bih vam zahvalila na čestitkama. Naravno, kako sam ponosna na nagradu, sretna sam što

„Uvijek morate imati svoje mišljenje, svoj stav i dobru namjeru.“

su ljudi prepoznali moj rad i trud. Rezultati se vide u uređenju naše škole, ali i u kvaliteti nastave, koju uvijek pokušavamo dići na viši nivo. Naš moto bi mogao biti Škola dobre djece i dobrih učitelja.

Uređene učionice

Petra: Što ste sve napravili u protekloj godini?

Ravnateljica: Uredili smo gotovo sve učionice koje su sada puno ljepše, modernije i ugodnije. Osigurali smo vam nove klupe, ljepše zavjese na kojima se prašina manje zadržava.

Gabriela: Što sve planirate napraviti u 2018. godini?

Ravnateljica: Planiramo izmijeniti instalacije jer su ove već stare pedesetak godina te obnoviti kotlovinu. Tijekom praznika uredit ćemo i dvoranu, zamjeniti reflektore.

Nema velikih sukoba

Petra: Tema ovogodišnjeg Joška je medijacija, odnosno nenasilno rješavanje sukoba. Iako smo mi usmijereni na međuvršnjačke sukobe, želimo čuti i vaša iskustva.

Ravnateljica: Stvarno mogu reći da smo mirna škola bez velikih problema

Kao i svake godine, naša ravnateljica Mara Mamuza srdačno nas je ugostila u svom uredu gdje smo saznali sve o planovima za ovu i sljedeću školsku godinu. S ravnateljicom smo popričali o medijskoj i načinu na koji ona rješava nesuglasice i sukobe.

Intervju

„Ako se sukobite s temperamentnom osobom, dajte joj malo vremena da se ohladi.“

i sukoba. Kada su učenici na nastavi, imam osjećaj kao da nema nikoga u školi. Nema ozbiljnih sukoba niti svađa.

Vandalizam u dvorištu

Gabriela: Možete li nam ispričati o slučaju vandalizma u školskom dvorištu, kako se to riješilo na kraju?

Ravnateljica: Kao što znate, prošle godine, dan prije posjeta komisije koja obilazi školske vrtove u sklopu projekt „Najljepši školski vrt“, dvojica dječaka

„Sukobljene strane moraju reći što ih muči, što osjećaju i što žele.“

namjerno su uništili školski povrtnjak. Svi smo bili jako tužni jer je gotovo propao sav trud i zalaganje i vas djece i vaših učitelja. Uništene su prekrasne biljke i plodovi. Razbijeni su i školski prozori. Iako su na školskoj su zgradi postavljene kamere, policija, nažalost, nije uspjela utvrditi tko su ta dva dječaka. Voljela bih ih vidjeti kako barem sat vremena ureduju vrt, kako tu energiju koju su iskoristili za uništavanje, iskoristavaju uredjujući vrt.

Razgovorom do rješenja

Gabriela: Kako Vi rješavate sukobe?

Ravnateljica: Razgovorom. Tako se ljudi najbolje mogu razumjeti, bez obzira na trenutačne emocije. Ako su osobe temperamente, onda im moramo dati malo vremena. Neka malo prošeću, „ohlade“ glavu, razmisle i smire se. Sukobljene strane moraju reći što ih muči, što osjećaju i što žele. Možda nećete baš sve probleme rješiti idealno, ali uvijek se može postići dogovor.

Petra: Budući da ste ravnateljica škole, sigurno nam možete dati neki savjet – kako se ponašati kada dođe do neslaganja i sukoba?

Ravnateljica: Uvijek morate imati svoje mišljenje, svoj stav i dobru namjeru. Imajte na umu da sukob ne može donijeti ništa dobro, već upravo suprotno – izaziva loše osjećaje. Uvijek nastojte strpljivo saslušati drugoga.

Naša ravnateljica Mara Mamuza osvojila je nagradu Grada Dugog Sela za iznimno trud na području odgoja i obrazovanja

Učiteljica za život

Povodom odlaska omiljene učiteljice povijesti i razrednice Zdenke Knežić u mirovinu, donosimo njezin kratki životopis te dojmove učenika, ravnateljice Mare Mamuze i pedagoginje Martine Jenik Pelivanović o njezinu poticajnom pristupu nastavi i njegovu međuljudskih odnosa.

Zdenka Knežić rođena je u Dugom Selu 30. siječnja 1952. godine, gdje je pohađala osnovnu školu, a potom II. gimnaziju u Zagrebu. Po završetku srednje škole upisala je nastavnički smjer povijesti i geografije na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu. Od 1981. do 2017. radila je kao učiteljica povijesti u našoj školi te je početkom ove školske godine otišla u zasluženu mirovinu.

Učiteljici Zdenki Knežić pripada posebno mjesto u očuvanju zavičajne kulture, a osobito se u njezinu radu ističe projekt „Školska zavičajna zbirka dugoselskoga kraja“. Rezultat projekta jest prekrasna zbirka zavičajnih predmeta koju učenici, ali i posjetitelji škole mogu razgledati.

O ZDENKI

Učiteljica Zdenka je učiteljica od koje učite za cijeli život. Ona je ne samo divna učiteljica, već i osoba u koju se trebamo ugledati. Bila je puna entuzijazma od prvoga radnog dana do zadnjeg svog sata u razredu, puna znanja koja je nastojala prenijeti svojim učenicima i nadasve puna ljubavi za sve ljudе. Zdenka, hvala ti što si bila dio našeg kolektiva i što smo od tebe učili.

Mara Mamuza, ravnateljica

Razrednica Zdenka Knežić bila je brižna, srdačna i vesela. Brinula se za nas, pazila na naš uspjeh i da ne izostajemo previše s nastave. Uvijek je nešto dodatno radila po školi, svake godine osmisnila bi neki projekt kojem se predavala punim srcem. Mislim da joj u školi uopće nije bilo dosadno. Ona je zaista voljela nas učenike i ništa joj nije bilo teško učiniti za nas.

Ivan Matoš,

generacija učenika 2012. - 2016.

S učiteljicom Zdenkom upoznala sam dobar dio naše dugoselske povijesti jer sam sudjelovala u radu njezine Zavičajno-povijesne grupe. Veliki dio našeg rada bio je usmjeren na formiranje Školske zavičajne zbirke i ponosna sam da sam sudjelovala u tome. Posebno su me radovali izleti u Zagreb i posjeti muzejima.

Ivana Karas, 8. c

Našu učiteljicu povijesti Zdenku Knežić najviše ču pamtit po zanimljivim pričama vezanim za prošlost naše države, ali i dalekih svjetova, starih kultura i anegdota koje je prepričavala vrlo živopisno. Povijest kao predmet obično je teška, ali uz pomoć učiteljice Knežić svatko je mogao puno naučiti. Iako se na trenutke činila stroga, bila je duhovita i voljela je šalu. Vidjelo se da je uživala radeći svoj posao.

Dominik Cik, 8. c

Učiteljica Zdenka Knežić oduvijek je bila iznimno predana svome poslu. Uvijek je poticala i ostvarivala otvorenu komunikaciju s učenicima, s izraženom empatijom. Naglasila bih njezino promicanje vrijednosti kulture mira i nenasilnog rješavanja sukoba te donošenja ispravnih odluka. Tijekom rada u školi kod učenika, ali i odraslih, razvijala je osjećaj osobne vrijednosti, samopoštovanja i samopouzdanja.

Martina Jenik Pelivanović,
pedagoginja

Zbornica nekad

8. c Zdenka Knežić - 2015./2016.

Zdenkina zadnja generacija

N A J B O L I M E Đ U N A M A

Velik broj učenika koji su prošle godine sudjelovali na županijskim i državnim natjecanjima svjedoči o tome da upornim radom, kreativnošću i treningom možemo daleko dogurati. Oni su ponos naše škole, a mi im od srca čestitamo i želimo još puno uspjeha!

pripremio IVO VERNIK, 7. A

LIK

Ivana Arnuš

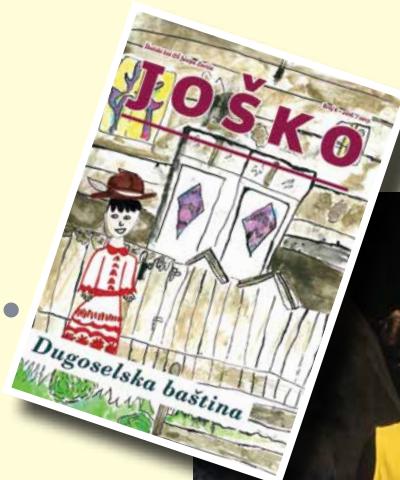
Županijsko natjecanje LIK 2017.

Ivana Arnuš, 7. c, predložena za Državno natjecanje LIK

Katarina Jurišić, 7. c, sudjelovala na županijskoj izložbi

Voditeljica Barbara Biđin

LiDraNo

Županijska smotra LiDraNo 2017.

- monolog „Iz dnevnika smrtno zaljubljene osmašice“, Laura Širol, bivši 8. e
 - voditeljica Dragana Radovan Marković
- literarni rad „Fantastični putopis“, Helena Sičaja, bivši 8. a
 - voditeljica Dijana Mihelčić
- novinarski rad „Putovanje u Vukovar“, Magdalena Đunđuš, bivši 8. a
 - voditeljica Dijana Mihelčić
- školski list „Joško“ predložen je za Državnu smotru LiDraNo, urednica Gabriela Perković, 7. b
 - voditeljica Petra Bijelić

Laura Širol

Košarka

Županijsko natjecanje u košarci (m)

Dominik Pavlić i Mark Daniel Žlabravec, 6. a, Petar Papac i Matej Galić, 6. b, Karlo Đuran, Stjepan Pužek, Luka Josipović i Borna Kolak, 6. d, Jakov Petrić i Vinko Gredelj, 6. e, i Ivan Gavran, 7. c

osvojeno 3. mjesto

Voditelj Jozo Jurković

Županijsko natjecanje u košarci (ž)

Ana Obućina, 6. d, Antonija Budim, 6. a, Maja Grgošević, 7. b, Lara Golub, 7. d, Petra Agatić, 8. a, Paula Meštrić, 8. d, Ana Nikolić, 8. e, Martina Grgošević i Isabela Blažan, 8. a

osvojeno 2. mjesto

Voditelj Jozo Jurković

Futsal

Županijsko natjecanje u futsalu (m)

Mihael Godec, Ivan Agatić i Robert Agatić, bivši 8. a, Ivan Marjan i Mislav Cikoja, bivši 8. b, Marko Ivanda, bivši 8. c, Uwem Alexander i Mihael Pavlić, bivši 8. d. i David Goluža, bivši 8. e

Voditeljica Grozdana Kukas

Županijsko natjecanje u stolnom tenisu (m)

Mara Markovanović, 3. d, Antonela Papak i Patricija Vrbat, 7. e

osvojeno 4. mjesto

Voditelj Jozo Jurković

Županijsko natjecanje u stolnom tenisu (ž)

Luka Tepeš, 3. c, Jure Iviš, 5. d, Andrej Papak, 5. e, i Mateo Vrbat, 7. e

osvojeno 2. mjesto

Voditelj Jozo Jurković

Stolni tenis

Županijsko natjecanje u badmintonu (m)

Marin Mamut, 7. b, Antonio Radovac i Matej Jurišić, 7. c, i Gabrijel Martinović, 7. e

osvojeno 4. mjesto

Voditelj Jozo Jurković

Badminton

Županijsko natjecanje iz povijesti

Petra Arnuš, 8. b, osvojeno 3. mjesto

Ivan Stanušić, bivši 8. c, Sara Habečić, bivši 8. d

Voditeljice Zdenka Knežić i Verica Josipović

Županijsko natjecanje iz informatike – Infokup

Josip Debeljak, bivši 8. d

Voditeljica Martina Nevistić-Bagarić

Županijsko natjecanje iz biologije

Petra Arnuš i Gabriela Ojvan 8. b, Ivana Karas, 8. c, i Krešimir Jelečki, 8. d

Voditeljica Ankica Vidak

Županijsko natjecanje iz kemije

Ana Nikolić, 8. e, i Luka Karačić, 8. a

Voditeljica Snježana Mandarić

Županijsko natjecanje „Mladi tehničari“

Jelena Stanušić, 6. c i Nicole Nikolić, 7. d

Voditelj Tomislav Leko

Županijsko natjecanje iz engleskoga jezika

Fran Vukelić, bivši 8. c, i Karmen Kranjec, bivši 8. d

Voditeljica Nives Fabulić

Državno natjecanje iz hrvatskoga jezika

Karmen Kranjec, bivši 8. d, 10. mjesto

Ivan Stanušić, bivši 8. c, 11. mjesto

Voditeljica Darija Sever

Županijsko natjecanje - vjeroučna olimpijada

Antonija Vukadin, Marko Kalaica, Josip Šarić, 5. d, i Gabrijela Jezerčić, 5. e

Voditeljica Željkica Bradarić

Županijsko natjecanje „Sigurno u prometu“

Karlo Đuran, Luka Josipović, Mia Vernik i Marina Premužak, 6. d, osvojili su 4. mjesto!

Voditelj Tomislav Leko

Županijsko natjecanje iz fizike

Ivan Stanušić, bivši 8. c

Voditeljica Sanja Hmura Meić

PRAVI PRIJATELJI

Uživotu postoji puno stvari kroz koje ne možemo prolaziti sami. Ljepše ih je i lakše proživjeti s nekim. Mnogo ljudi sretнемo u životu, ali prijatelji postaju oni koji su tu zbog nas, a ne zbog sebe. Prijatelj ne može biti svatko i ne možete imati previše prijatelja. S prijateljem možete podijeliti ne samo sreću, već i tugu. On će prema vama uvijek biti iskren i reći vam ono što misli u

najboljoj namjeri kako bi vas usmjerio na pravi put, žečeći vam dobro. Za prijatelje se vežemo i oni postaju dio nas.

Osloni se na mene!

Mi smo, kao razred, jedna cjelina, sretni smo jer se možemo jedni na druge osloniti. Svi smo u razredu prijatelji. Baš smo zbog toga Najrazred.

Valentina Papac, 8. a

Školski uzori

Titula Najrazreda dodjeljuje se svake školske godine i, među velikom konkurencijom, svakom je razredu velika čast biti izabran kao najbolji. Načuli smo da ove godine Stručno povjerenstvo nije imalo lak posao, jer je osim dva Najrazreda, izabralo i Srce škole. Pročitajte osvrte učenika i njihove dojmove.

VOLIMO JEDNI DRUGE

Prošle je godine moj 2. b razred, na čelu s našom učiteljicom Danijelom Medaković, proglašen Najrazredom među nižim razredima škole. Mislim da smo i dan danas, kao 3. b, najbolji razred, jednostavno zato što smo prilično mirni, tiki, poslušni i dobri. Osim toga, bili smo ponosni na svoj uspjeh i sretni zbog osvojene nagrade, odlaska u kino gdje smo pogledali animirani film „Kako je Gru postao dobar 3“.

Druženje i učenje

Svatko od nas voli svoj razred na svoj način, ali isto tako mogu reći da smo svi prijatelji i volimo jedni druge. Pod odmorom se igramo i družimo. Naša je učiteljica najbolja učiteljica jer nas vodi na izlete, zajedno radimo predstave, zabavljamo se i učimo.

Borna Bećirović, 3. b

„SRCE ŠKOLE“

Još se sjećam svog prvog dana škole. Učiteljica nas je pozvala u razred koji sam prvi put ugledala. Na ploči je bilo puno srca, a u svakom srcu jedno ime. Najviše me razveselilo ono srce u kojem je bilo moje ime! Učiteljica nam je rekla da se ne trebamo bojati novog početka jer će nam biti jako lijepo.

Puno smo nastupali

Na kraju 1. razreda na školskoj priredbi dodijeljena je jedna nova nagrada, „Srce škole“, i upravo ju je osvojio moj 1. e. Učiteljica nam je objasnila da smo ju zasluzili sami, zbog svoje dobrote, poslušnosti, pristojnosti i, što je najvažnije, zbog našeg prijateljstva. Osim toga, puno smo nastupali kao Pjevačka skupina 1. razreda.

Izmislili su novu nagradu!

Zamislite, izmisli su novu nagradu samo zbog nas! I to zbog stvari koje su u našem razredu normalne. Poslušni smo jer u školi trebaš biti poslušan, ako želiš nešto naučiti. Pristojni smo jer nas učiteljica uči da su dobra djeca uvijek pristojna. A prijateljstvo? Tomu nas nitko ne mora učiti, svi se u razredu volimo, kao jedna velika obitelj.

Medaljoni u obliku srca

Za nagradu dobili smo lijepe medaljone u obliku srca i diplome. Naravno, bili smo ponosni, i mi i naša učiteljica, a i mame i tate. Sad me ponekad pitaju: „Ako ste u 1. razredu osvojili nagradu stvorenu samo za vas, što ćete tek postići do 8. razreda?“

Lara Žnidarić, 2. e

Peta Agatić

Viktor Bogojević

Petar Brezarić

Ivana Debeljak

Nika Dudek Zorić

Antonio Dujmović

Boris Grgić

Bruno Husarić

Doria Husarić

Josip Jagić

Valentina Jutrašnjik

Karla Kanižaj

Luka Karačić

Lorena Kedmenec

Silvio Mikulec

Valentina Papac

Dominik Reberšak

Nikola Sajko

Josip Szabo

Leonarda Tušek

Franciska Vulić

Složna zajednica

"Još niste čuli za najložniji i najzabavniji razred u našoj školi? To je naš 8.a! Iako smo imali mnogo uspona i padova, složni smo i velki. S radošću smo prihvatali puno novih učenika koji su sada dio ove naše zajednice, kao da su odmijek tu.

Tko ne bi htio imati takvog razrednika kao što je naš - Bruno Vuletić?! On je najbolji razrednik kojeg smo mogli sanjati. Pomogao nam je riješiti sve naše probleme i naučio nas kako možemo postati složna razredna zajednica. Iako je ovaj možda kraj, kako neki kažu, mi ćemo kao prava obitelj i kada svatko ode svojim putem, zauvijek ostati tu jedni za druge.

Ivana Debeljak

razrednik Bruno Vuletić

8. b

Ozbiljno neozbiljni

Mi smo uvek poznati po vrbljanju na sstu. Zbog toga nos profesori naprsto „obozaravaju“.

Ćesto se svatamo, ali u ozbiljnim situacijama čuvamo jedni drugima leđa. Jako nemamo dobre ocjene, volimo se soliti i uvek smo dobre volje. Volimo svoje mesarštenosti, odlično se zabavljamo i „glupiramo“. Svaki dan živimo kao da nam je posljednji.

Tako, imamo i broje dobre strane. Najbolji smo u nogometu i prošle smo godine osvojili prvo mjesto na školskom turniru. Nadamo se da će i ove godine biti tako. Najdraži predmeti su nam tjelesni i glosleni, a ne volimo ponijest i kemiju.

Ovo nam je zadnja godina druženja, ali pamtit ćemo ju po ludoj želavi, nezaboravnim danima ispunjenima smijehom, tugom, srećom i, naravno, stecenim znanjem.

8. b

Petra Arnuš
Lukas Batarilo
Marina Bilanović
Ivana Budim
Renato Demirov
Marko Jularić
Marin Jurišić
Filip Kelava
Antonela Klarić
Luka Klarić
Lovro Klobučar
Lana Krznarić
Rea Krznarić
Marin Mamut
Ivan Mihov
Ilija Milić
Bruno Milković
Mihael Mrđen
Antonio Nushi
Gabriela Ojvan
Stela Pavić
Frano Spajić

Lorena Antunović

Kristina Blažević

Dominik Božić

Dominik Cik

Luka Drobac

Andrej Galić

Matej Jurišić

Ivana Karas

Victorio Knižek

Filip Krehula

Filip Martinović

Sandra Milanko

Andrej Müller

Nina Nikolić

Katarina Pavić

Marko Perković

Nikola Pervan

Nikolina Pervan

Antonio Radovac

Anja Stojak

Gabrijel Žunić

Iskreni i nestošni

Pauetni možda nismo, ali pišemo vam ovo pismo. Na početku bili smo nestošni, igrajući se, upoznavali, prijateljstva stvarali. Znalo je biti malo preprički, no zajedno smo svi složni. Nikada nismo odustajali, jedan za drugoga život bi dali.

Vrtečnjica Lidića područka nau je bila i to nikad nije krije. Trudila se da svatko uspije i pokaze najbolje što zna, uvek nau je vjerovala. Tu je i naša Nikolina, roška, koja nau je pribrašta srcu. Neposluha je znalo biti teško je to skrijeti. Iskrenost na dlanu zarevakal nau je obice o glavu. Uvek je sve riješila i savjete davala. Kad smo u fici, roška je prvi ruči.

Ivacuo surišta za humor, iskejučujemo humor. Hijenjaci suvost, nikad se nije dogodilo, rastav!

Za kraj zelimo vam reći - od 8.c nitko nije veći!

8. c

Malo drugčiji od drugih

Za početak, razrednik je skroz 'OK! Mi, 8. d, glavna tema škole, nikada se nismo mogli složiti ni oko čega, pa tako ni oko toga tko će ovaj sastavak napisati.

Već osam godina "tipino" jedni druge, nekad je to bilo, a nekad nizdrživo. Svadali smo se i prepirali od prvega razreda. Dan danas prepisemo se oko istih stvari. Kada nam nije bilo smrdno da budemo dobar, složan razred, ali nekad nam je i drogo zbog toga. Žašto? Zato što smo nakon svih problema, ljetnje i zimskih naučila kako možemo postati bolji. Koliko god nam se činilo da jedni drugima nismo dragi, zapravo čuvamo jedni druge kao kap vode na dlani. Da, imamo malo drugčije metode objašnjavanja drugome što pogrešno radi, ali se ipak na kraju razumijemo.

Zato smo jake žahvalni osmica koji su nas stvorili zajedno u razred. Bez dobita na to što smo ponikad "ludi", sigurni smo da ćemo jednog dana biti odgovorni ljudi.

Paula Meštrić

- Leonarda Bočkaj
- Bruno Fičko
- Tomislava Gavranović
- Marcela Helešić
- Helena Hudurović
- Krešimir Jelečki
- Luka Lovrić
- Lovro Lučić
- Franko Lulić
- Antonio Mamuza
- Paula Meštrić
- Petra Mokos
- Gabriela Predavec
- Patricia Prgomet
- Luka Slivar Perković
- Leonardo Stjepić
- Filip Tadić
- Tibor Taradi
- Ema Tomšić
- Martina Vučko
- Pamela Žilić

razrednik Ivan Dukmenić

Nezaboravna druženja

Filip Budim
 Fran Crnoja
 Alan Cvjak
 Lara Cvjak
 Ivan Duković
 Ana Filipović
 Ivan Ivančević
 Iva Kalaica
 Antonia Kovačić
 Gabrijel Martinović
 Ana Nikolić
 Marko Petraš
 Leonarda Pudić
 Josip Radovac
 Nikša Stjepić
 Lucija Tečić

Po čemu ćemo pamititi naš razred?

Osmi razred pamititi će po našem izletu u Vukovar, po nekim stvarima koje smo mi razumijeli, po super razrednicici koja je uvijek dobra nama, po spletakama na tjelesnom i glazbenom.

Ana Nikolić

Svoj razred pamititi će po tome što su mi prijatelji uvijek u svemu pomagali i pamtit će ih po tome što su mi svi došli na rođendan.

Ivan Duković

Svoj 8.e najviše će pamtiti po nezaboravnim isjetima (naturalac u Biogradu, Vukovar...), po nekim zanimljivim profesorima i njihovim smiješnim šalama (profesori iz informatike i matematike), ali i po strogim profesorima.

Lara Cvjak

Osam godina zajedno,
 a sad se rastajemo.

razrednica Ankica Vidak

Osam godina zajedno,
 a sad se rastajemo.

Bilo je svega, i luge i smijeha,
 raznih trenutaka i malo spletaka.
 Kad sutra svatko
 svojim putem kreće,
 u pamćenju neka mu ostane
 sve naše uspomene.

Lara Cvjak

Najbolji prijatelji

Luka Halužan
 Nikola Kovačević

razrednica Marina
 Smok Rajaković

Luka Halužan

Luka je dobra duša našeg malog, ali šansolikog razreda. Dobar je prijatelj, uvijek spreman pomoći u pomoći, komunikacija je svima jako drag. Najbolji Nikolin prijatelj.

Nikola Kovačević

Nikola je samozatajan, ne da se lako ispriocirati. Uobičajen je u svim igrama s loptom, a kad je posebno dobit volje, radi prava mala umjetnička djela. Najbolji Lukašin prijatelj.

Marina Smok Rajaković, razrednica.

Pruži ruku pomirenja!

Banka riječi

Osnivanje skupine Dobrovoljno školsko društvo (DŠD) „Medijatori“, čiji članovi, učenici 7. razreda, od prošle godine djeluju u našoj školi potaknula nas je na istraživanje pojma medijacije te u kojim se institucijama, odnosno na kojim mjestima uopće provodi kao metoda mirnog rješavanja sukoba.

Sukobi su prisutni među svim dobним skupinama, a osobito u školama, među vršnjacima. Na sljedećim stranicama donosimo vam opsežno istraživanje o medijaciji te se nadamo da ćeće i vi biti promicatelji mirenja, a ne svađa.

Na početku naše teme broja upoznajemo vas s ključnim pojmovima koji se tiču medijacije te tehnika kvalitetnog razgovora i komunikacije, ali i sukoba i vrsta nasilja. Razumijevanje pojmove ključno je za proces primjene teorije u praksi, a u tome će vam pomoći i naše istraživanje koje smo proveli u školskoj stručnoj službi, Centru za socijalnu skrb i Policijskoj postaji, kao i kontakti koje smo uspostavili s Forumom za slobodu odgoja i Hrvatskom udrugom za mirenje.

Osnovna poruka koju vam želimo prenijeti jest: Sve sukobe možete riješiti razgovorom! Slušajte jedni druge, pokušajte čuti ono što vam drugi govore i jasno izrazite svoje misli – vrijedanje je „out“, pružena ruka je „in“!

SUKOB - oružano sučeljavanje društvenih skupina. Prema obujmu i razornim posljedicama sukobi se dijele na krize, sukobe niskog intenziteta (jačine) i ratove.

POMIRLJIVOST - osobina onog koji okončava svađu.

STRPLJIVOST - osobina onog koji je sposoban ustrajno i smireno podnosi nešto teško ili neugodno.

MEDIJATOR - onaj koji posreduje i treća osoba u medijaciji koja intervenira (poduzima nešto korisno).

RAT - oružani sukob velikih razmjena između dvije ili više osobe, država ili naroda.

PACIFIZAM - učenje ili pokret koji osuđuje rat bez obzira na razloge i ciljeve, koji osuđuje svako nasilje i zalaže se za miroljubivo rješavanje sporova; mirotvorstvo.

KOMPROMIS - način rješenja sukoba koji se temelji na međusobnom dobrovoljnem dogovoru.

MEDIJACIJA - dogovor između dvije osobe koje se ne mogu složiti oko nečeg te ih treća osoba miri. Zajedno stvore „ugovor“ kako bi obje strane bile zadovoljne.

PARAFRAZIRANJE - prepričavanje, opisivanje formulirane misli, naziva itd. istog smisla drugim ili jasnijim riječima.

REFLEKTIRANJE - zamjećivanje vlastitih osjećaja, usmjeravanje pozornosti na tuđe emocije.

VERBALNO NASILJE - vrijedanje, pogrdne riječi, ponižavanje.

SOCIJALNO NASILJE - isključivanje iz grupe, ogovaranje, širenje laži o nekoj osobi.

FIZIČKO NASILJE - udaranje, guranje, davljenje, tučnjava, čupanje, uništanje imovine.

EMOCIONALNO NASILJE - isključivanje žrtve iz grupe i zajedničkih aktivnosti.

NASILJE PUTEM MOBITELA I INTERNETA - snimanje drugih telefonom bez dozvole i širenje tog sadržaja, uzneniranje pozivima, SMS-om ili e-porukama.

SEKSUALNO NASILJE - neželjeni fizički kontakti i uvredljivi komentari na račun izgleda.

EKONOMSKO NASILJE - krađa i iznuđivanje novca.

PRIPREMILI: LANA TOKIĆ, 5.B, ANA MATOŠ, KRISTINA PAVIĆ, MIA DOLENEC, 5.E, IVO VERNIK, 7.A, PETRA KRUHAK I MANUELA PUDIĆ, 7. B

KATARINA JURIŠIĆ, 7. C, GABRIELA PERKOVIĆ, PETRA KRUHAK, 7. B

Zašto se svadamo?

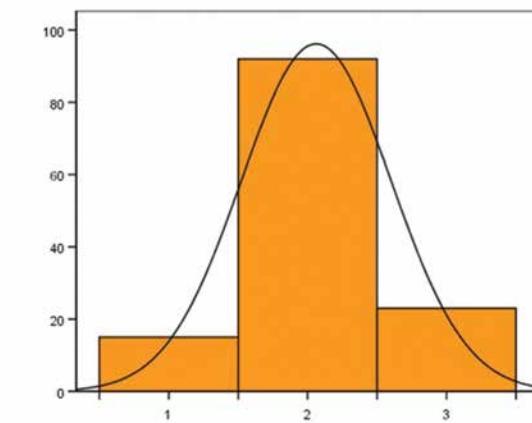
Sukobi, svađe, prepirke, razmirice – to vam je sigurno vrlo dobro poznato. Takve nas situacije uvijek oneraspolože, čine nas tužnim i nesretnim. Svatko se od nas ponekad tako osjeća. Ako si i ti u ovim rečenicama prepoznao svoje osjećaje, onda bi se svakako trebalo informirati o tome kako riješiti sukobe. Primjetili smo da se i djeca i odrasli svadaju oko mnogo stvari te smo upravo zato proveli opsežno istraživanje u školi te ispitali i učenike, njihove roditelje i razrednike. Pročitajte što smo sve saznali.

VELIKO ISTRAŽIVANJE NA HODNICIMA ŠKOLE

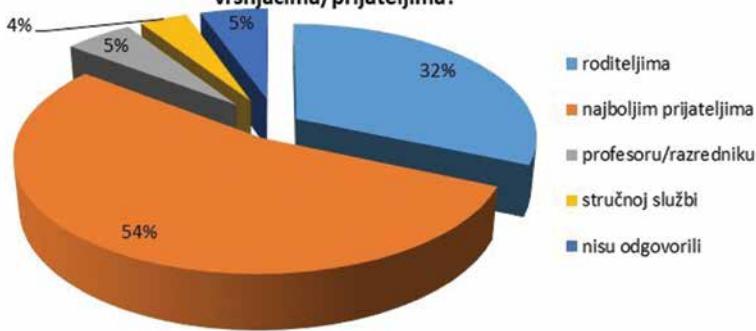
Anketne upitnike ispunilo je 130 učenika koji su se izjasnili o tome koje sukobe najčešće viđaju/doživljavaju u školi i na koji ih način rješavaju.

Učenici su dali sličan odgovor kao i razrednici. Najčešći sukobi/nasilje među njima je upravo ono verbalno, vrijeđanje, ponižavanje i nazivanje pogrdnim imenima. Zašto je tomu tako? Vjerojatno zato što je taj oblik nasilja najjednostavniji, odnosno, učenici-nasilnici prepostavljaju da tom obliku nasilja nitko neće ući u trag jer njegove posljedice nisu fizički vidljive.

Koju vrstu sukoba/nasilja najčešće viđaš na školskim hodnicima ili među svojim vršnjacima?

Kome se najčešće obraćaš kad imaš neki problem sa svojim vršnjacima/prijateljima?

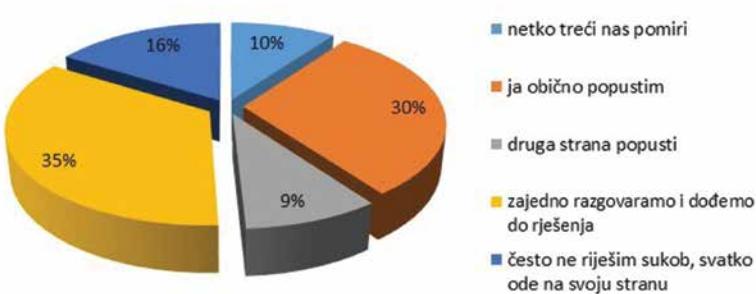
Medijacija je rješenje

Odgovore na pitanje kako učenici rješavaju sukobe i koriste li medijaciju možete pronaći u rezultatima naše ankete. Kao što je vidljivo, 35% učenika zaista koristi medijaciju kao metodu rješavanja sukoba i zajedničkim razgovorom rješe problem. Ostalih 65% trebalo bi poučiti kako riješiti sukobe.

Povjerite se odraslima!

Prema rezultatima istraživanja, učenici su još uvijek nepovjerljivi prema odraslim osobama. U situaciji sukoba, razrednicima ili članicama stručne službe obratilo se tek 9% ispitanih učenika. Najčešće se povjeravaju svojim prijateljima i roditeljima. Važno da svaki oblik sukoba ili nasilja prijavite i u školi!

Kako najčešće rješavaš svoje sukobe s nekim?

KAKO RAZREDNICI DOŽIVLJA- VAJU NAŠE SUKOVE?

Anketu je ukupno riješilo 13 razrednika. Oni možda imaju bolje viđenje stvari nego mi učenici jer oni ipak nisu ni na čijoj strani i svim sukobljenim stranama žele dobro.

Vrijedanje je najčešće

S obzirom na rezultate anketa, možemo zaključiti da se u prosjeku jednom tjedno rješava neka vrsta sukoba, najčešće zbog verbalnih ispada. Učenici se međusobno vrijedaju i ponižavaju riječima. Zabrinjavajuće je da je dosta veliki postotak sukoba proizašao iz socijalnog nasilja, odnosno isključivanja djece iz grupe, ogovaranja i širenja laži. Svi razrednici odgovorili su da sukobe unutar razreda rješavaju razgovorom, dakle, medijacijom.

Razrednička iskustva

Razrednici su u anketama anonimno opisali sukobe među učenicima kojima su svjedočili i načine kako su ih riješili. Izdvajamo neke od njih.

„Nakon vrijedanja učenici su ušli u fizički sukob dok su ostali sukob snimali mobitelom, promatrali sa strane i smijali se. Učenici su dobili pedagoške mjere.“

„Iz bezazlene šale nastala je tučnjava koja se riješila razgovorom u stručnoj službi. Sudionici su se jedni drugima ispričali.“

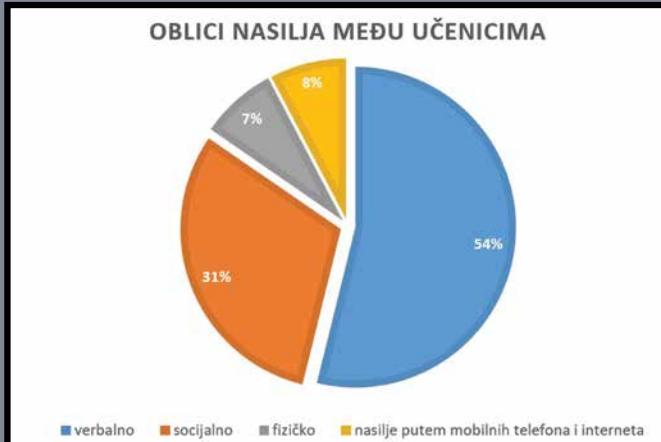
„Učenici nisu mogli prihvati novu učenicu u razredu te su je svakodnevno zadirkivali. Sukob je riješen zajedničkim razgovorom učenika, njihovih roditelja i stručnih suradnica te su organizirane radionice za učenike.“

„Osmaši su sustavno zadirkivali šestaste u školi i izvan nje. Učenici su na

radionicama poučeni tehnikama rješavanja sukoba.“

„Učenici su se međusobno vrijedali pogrdnjim riječima. Kako bi riješili tu situaciju, učenici su zajedno sjeli za stol i svatko je iznio svoje viđenje sukoba nakon čega su se pomirili.“

„Učenici cijelog razreda ogovarali su jednog učenika i tako ga isključivali iz zajednice. Razgovorom s cijelim razredom naučili smo kako ogovaranje nije lijepo ponašanje.“

IVO VERNIK, 7. A

ŠTO KAŽU NAŠI RODITELJI?

Anketu je ispunilo 17 roditelja. U anketi se ispitivalo koliko često se događaju sukobi u obitelji, koji su najčešći razlozi svađe, na koji način se svađaju te kako rješavaju sukobe.

Prekomjerno korištenje mobitela

Budući da je odaziv roditelja bio prilično mali, ne možemo govoriti o reprezentativnim rezultatima. Pretpostavljamo da anketu nisu ispunili roditelji koji se više i češće svađaju, iako je bila anonimna. Iz ovih rezultata zaključujemo da se roditelji rijetko svađaju s djecom, a najčešći razlog svađa je prekomjerno korištenje mobitela, računala i TV-a. Gotovo svi roditelji odgovorili su da sve svađe rješavaju razgovorom pa možemo zaključiti da su roditelji koji su riješili ovu anketu vrlo dobri u medijaciji.

GABRIELA PERKOVIĆ, PETRA KRUGHAK, IVANA LASIĆ,
PAULA ČANIĆ, MANUELA PUDIĆ, 7. B

DŠD „MEDIJATORI“

Umlna mapa

UČITELJI MEDIJATORI

STRUČNE
MEDIJATORICE

PREJAVNA PRETA

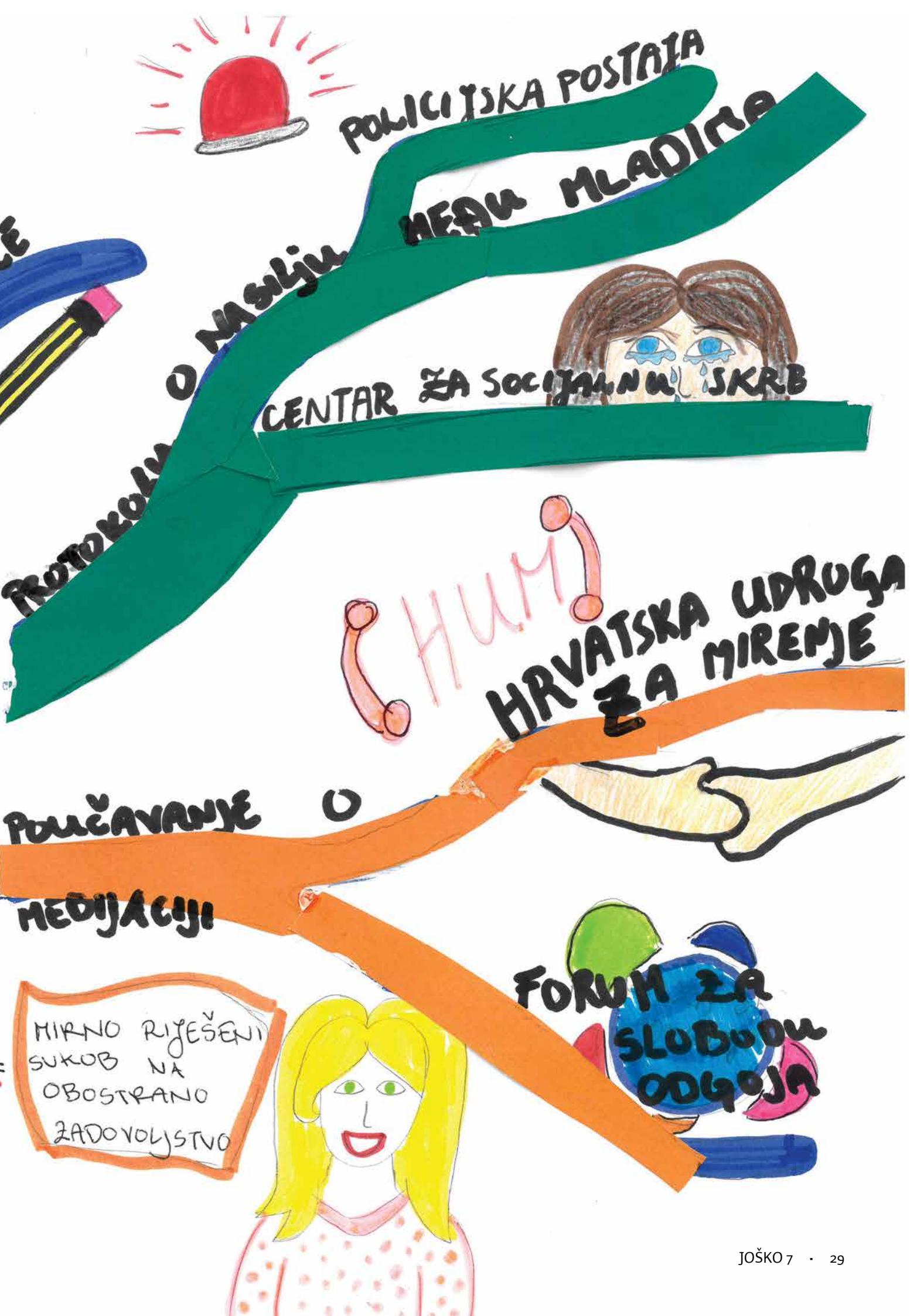
MEDIJACIJA I

SUKOB/NASILJE

U ŠKOZI

VAŽNO!

MEDIJACIJA

PRIPREMILE: NATALIE PILJIĆ I MIA DOLENEC, 5. E, LANA TOKIĆ, 5. B

Radoznaće reporterke Natalie Piljić, Mia Dolenec i Lana Tokić uputile su se u stručnu službu naše škole kako bi doznale čime se ona točno bavi, što radi po pitanju sprječavanja sukoba i provodi li medijaciju. U timu stručne službe su socijalna pedagoginja Natalija Hrnkaš, pedagoginja Martina Jenik Pelivanović i psihologinja Nataša Klarić.

Stručne suradnice bave se preventivnjom međuvršnjačkog nasilja i rješavanjem problema učenika. Prema riječima socijalne pedagoginje Hrnkaš, to su problemi u učenju, ponašanju te emocionalni problemi.

Aktivno slušamo učenike

Kada dođe do sukoba, učenici posjećuju stručne suradnice koje im omogućuju sigurne i mirne uvjete kako bi sve sukobljene strane bez straha ispričale što se dogodilo. Razgovori se vode i sa žrtvama i s nasilnicima. Tehnike razgovora koje se koriste zapravo su tehnikе medijacije: aktivno

GABRIELA PERKOVIĆ, 7.B

HUM

HRVATSKA UDRUGA ZA MIRENJE

HUM je udruga koja promiče vrijednosti mirovorstva. Njihova je misija mirenje učiniti opće prihvaćenim načinom rješavanja sukoba. Posjetite stranice www.mirenje.hr i informirajte se o njihovim aktivnostima, a za sve upite možete se obratiti Savjetovalištu na adresu info@mirenje.hr ili mirenje@gmail.com.

„Želimo da škola bude jedno sretno mjesto, gdje su svi dobrodošli i gdje se svi osjećaju lijepo i ugodno, cilj je programa Medijacija.“

Stručna služba kao „prva pomoć“

slušanje, ponavljanje rečenog na drugi način (parafraziranje), kako bi učenici sami sebe i druge još jednom čuli i bolje razumjeli.

Općenito, stručne suradnice daju savjete učenicima i pokazuju mirne načine rješavanja sukoba. „S učenicima dogovaramo daljnje susrete, a s

razrednicima radionice na satovima „razrednika“, objašnjava nam socijalna pedagoginja Hrnkaš te naglašava važnost uključivanja roditelja u proces rješavanja sukoba i ostvarivanja uspješnije komunikacije.

Ako je sukob uključivao fizičku povredu ili ozbiljniji prekršaj, tada su stručne suradnice dužne, prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, o sukobu obavijestiti Hitnu medicinsku pomoći te nadležna tijela, Centar za socijalnu skrb i Policijsku upravu, koji prema procjeni mogu slučaj proslijediti i Državnom odvjetništvu.

Ugodan razgovor s našim stručnim suradnicama

Forum za slobodu odgoja

I UČITELJI UČE O MEDIJACIJI

Forum za slobodu odgoja udruga je koja okuplja razne stručnjake u području obrazovanja, studente, učenike, učitelje i sve kojima je stalo da obrazovanje u Hrvatskoj bude bolje. U razgovoru s Marinom Brkić, voditeljicom programa Medijacije u Forumu za slobodu odgoja, saznali smo koje su sve djelatnosti Foruma i je li njihova tehnika mirenja zaživjela u školama.

Marina Brkić zadužena je za sve aktivnosti programa Medijacija, od organiziranja i vođenja radionica, praćenja rada medijatora, promocije medijacije u javnim ustanovama i školama do pisanja programa za provođenje medijacije u školama.

Puno je posla pred nama

Forum za slobodu odgoja organizira puno radionica za učitelje kako bi ih naučili primjeniti medijaciju u školi

i prenijeti to znanje na učenike. Odaziv učitelja je uvek jako velik. Medijacija je zaživjela u nekim školama, ali još je dug put do toga da sve škole, odnosno učitelji, budu obrazovani u tom području.

Najgora posljedica sukoba je nasilje

Sukobe ne treba zaustavljati, prirodno je da do sukoba dolazi. Važno je puno razgovarati, puno se truditi čuti jedni druge i pokušati jedni druge razumjeti. Treba razgovorom doći do uzroka sukoba, shvatiti što smo htjeli postići, što nam treba i što bismo drugačije napravili ako shvatimo da smo pogriješili. Važno je spriječiti da dođe do najgore posljedice sukoba – nasilja.

Klikni!

Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima

„Omogućimo djeci sretno djetinjstvo“

U potrazi za mjestima koja se bave sukobima i nasiljem među djecom posjetili smo i Centar za socijalnu skrb Dugo Selo. Pročitajte što su novinarke saznale u razgovoru sa psihologinjom Centra za socijalnu skrb, Marijom Rumenjak.

GABRIELA PERKOVIĆ, 7. B, JOSIPA PAVLOVIĆ, 5. B, KRISTINA PAVIĆ, 5. E

Centar za socijalnu skrb javna je ustanova koja se sastoji od više odjela, Odjela za djecu, mlade i obitelj, Odjela za odrasle i Odjela za novčana davanja. Mi smo razgovarale sa psihologinjom koja radi na Odjelu za djecu, mlade i obitelj, Marijom Rumenjak. Centar sudjeluje u situacijama nasilja u obitelji, onda kada postoji sumnja na zanemarivanje ili zlostavljanje djece, u situacijama razvoda braka, usvojenja i udomiteljstva djece te narušenih obiteljskih odnosa.

Centar postupa prema prijavi koju može podnijeti bilo tko, a javne institucije, poput škole ili policijske uprave, dužne su to učiniti. Nakon što zaprime obavijest, na razgovor se pozivaju i djeca i roditelji. U razgovoru pokušavaju utvrditi što se točno dogodilo, ima li kakvih poteškoća u obitelji te doći do rješenja kako im pomoći. Tako odlučuju hoće li obitelj uputiti u savjetovalište ili izreći nekakvu mjeru sukladnu Obiteljskom zakonu.

„Želim da djeca sada imaju sretno djetinjstvo, da se bave onime što im je posao, školom, prijateljima, slobodnim aktivnostima, a ne da im se događa nešto što ih u tome ometa. Ispunjava me kada čujem od strane djece ili roditelja da smo im pomogli, da kažu da im je sada bolje i da su ružne situacije prestale.“

Sukob ili nasilje

Između sukoba i nasilja postoji razlika. Sukob je neslaganje dviju ravнопravnih strana koje se, posredstvom

treće osobe ili zajedničkim snagama, uspijevaju dogovoriti i riješiti problem. Nasilje je namjerno korištenje moći s ciljem povrede druge osobe.

Prema riječima psihologinje Marije Rumenjak, razgovor je jedina metoda koju koristi u savjetovanju. Svaki razgovor prilagođavaju dobi djeteta i okolnostima u kojima se našlo, a najviše poteškoća imaju s djecom koja se boje i ne žele reći istinu zbog srama ili mogućih posljedica ako ju kažu. Djecu pokušavaju nasmijati, približiti im se i vrlo često se djeca otvore, a nakon razgovora se puno bolje osjećaju.

Reflektiranje
osjećaja dio je metode aktivnoga slušanja koja se u Centru provodi. To zapravo znači da osobu jako dobro slušaju i pomažu joj potpitnjima izraziti osjećaje.

Nasilnik – žrtva – promatrač

„Najčešći primjeri nasilja u školi su izolacija jednog učenika od strane vršnjaka, otimanje džeparca, prijetnje i ucjenjivanja“, napominje psihologinja Rumenjak te dodaje da im djeca često govore kako ne smiju prijaviti ono što im se dogodilo jer bi ih drugi optužili da su „cinkeri“ i prijete im.

Postoje tri kategorije djece koja se nađu u sušku: nasilnici, žrtve i promatrači. Žrtve uvek pokušavaju ohrabriti da ne prešućuju nasilje koje su doživjeli i da nasilniku uvek treba jasno kažu NE.

Nasilnici su u pravilu svoje ponašanje negdje naučili pa se u savjetovanju često uključuje njihova obitelj, da se vidi kako se kod njih u kući rješavaju svađe. Čineći nasilje nasilnici daju sebi

oduška zbog problema koji njih muči. „Mi ih upućujemo da svoju energiju iskoriste kroz neke pozitivne aktivnosti, kao što su sport ili glazba“, objasnila nam je psihologinja Rumenjak.

Promatrači su oni koji vide što se događa te svojim ponašanjem mogu utjecati na tu situaciju. Njima govore da se nikako ne uključuju u nasilje kako bi podržali onoga koji ga čini, već je važno potražiti pomoć odrasle osobe. Promatrači nikako ne smiju zanemariti ni podcijeniti nasilje oko njih. Osim toga, žrtvi nasilja trebaju pružiti ruku prijateljstva, pozvati ju u društvo ili na rođendan, pomoći joj u učenju.

Radozna reporterke sa psihologinjom Marijom Rumenjak

Posebne obvezе

Posljedice za nasilnika propisane su pravilnicima i zakonima. U školi se za sve vrste nasilja dobiva pedagoška mjera kazne, a nasilnici mogu biti premješteni i u drugu školu. Nasilje možete prijaviti policiji i državnom odvjetništvu. Tada Općinsko državno odvjetništvo može počinitelju nasilja izreći kazne za djecu, koje se zovu posebne obvezе, primjerice nadoknada štete, pisana ili usmena isprika ili uključivanje u savjetovalište.

POLICIJA – adresa za pomoć

Istraživanje sukoba i medijacije dovelo je radozna reporterke do Policijske postaje Dugo Selo. Policijska postaja institucija je koja je dio Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima. Što kad slučaj sukoba, odnosno nasilja, dođe do policije?

Polička službenica Marina Akmačić ugostila je Radozne reporterke

U Policijskoj postaji Dugo Selo razgovarale smo s Marinom Akmačić, policijskom službenicom za djecu, mladež i obiteljsko nasilje. Policija djeluje na temelju prijave. Prijavu policiji može podnijeti svatko, najčešće su to škole, Centar za socijalnu skrb, bolnice, ako je dijete imalo tjelesnu povredu, ali i građani. Žrtve će se rijetko same javiti policiji, zato je vrlo važno da se žrtve

U samoj policijskoj postaji ne provodi se medijacija, njima je prvenstveno bitno utvrditi činjenice, što se točno dogodilo kako bi mogli podnijeti prijave. Ovisno o tome što se utvrdi, prijava se šalje Centru za socijalnu skrb, a ako je došlo do kaznenog djela, prijava se šalje nadležnom državnom odvjetništvu. Državno odvjetništvo za mlade u Zagrebu pokriva područje Dugog Sela.

povjere bilo kojoj odrasloj osobi u koju imaju povjerenja.

Kako zadobiti povjerenje djece?

Pitate se što se događa kada se nasilje prijavi policiji? U policiji se obavlja razgovor i s počiniteljem i sa žrtvom. „Model prema kojemu razgovaramo s djecom je sljedeći: prvo razgovaramo o nekoj neobaveznoj temi, kako bi se djeca opustila i stekla povjerenje u policijskog službenika, a zatim pokušavamo saznati što se zaista dogodilo. Razgovoru može prisustovati i odrasla osoba u koju dijete ima povjerenje“, objasnila nam je Marina Akmačić te dodala da se danas takvi razgovori i snimaju.

Djeca su obično vrlo uplašena kada dođu u policiju, ali nakon razgovora vrlo često promijene mišljenje, jer im policijski službenici zapravo pomažu. Dakle, nakon razgovora sa žrtvom, provodi se i kriminalističko istraživanje

KATARINA JURIŠIĆ, 7. C, MARTA AKMAČIĆ I ANA MATOŠ, 5. E

koje vodi do počinitelja. Ovisno o vrsti sukoba ili nasilja, policija slučaj prijavljuje ili Centru za socijalnu skrb ili nadležnom Državnom odvjetništu.

Pazite se kad ste na internetu!

Pitali smo policijsku službenicu da nam kaže koje su najčešće vrste sukoba i nasilja s kojima se susreću.

„Osim fizičkog i verbalnog, dakle tučnjave i vrijedanja, u velikom je porastu internetsko nasilje“, odgovorila nam je Marina Akmačić te pojasnila da internetsko nasilje može biti međuvršnjačko, a to su slučajevi kada na društvenim mrežama djeca vrijedaju jedni druge i pišu ružne stvari. No, kako su opasne situacije kada se djeci javljaju puno starije osobe sa sumnjivim motivima i traže od njih neprimjerene stvari.

Savjeti policijske službenice Marine Akmačić:

Vrlo je važno paziti što objavljujete na društvenim mrežama i ne razgovarajte s nepoznatim osobama jer nikad ne znate tko je s druge strane računala!

Što manje ulazite u sukobe! Sve se razgovorom može riješiti. Nemojte se svađati i tući jer nasilje ništa ne rješava.

Čekamo tvoj poziv!

Skupina je nastala u sklopu radionica za buduće medijatore. Na svakoj smo radionici razgovarali o raznim temama, upoznavali smo se međusobno, upoznali smo i sami sebe, a sve s ciljem kako bismo naučili što je to medijacija, odnosno kako bismo usvojili neke tehnike nenasilnog rješavanja sukoba.

Gošće medijatorice

Naša je škola ugostila i dvije prave medijatorice iz Udruge Novi svijet, Suzanu Telar i Lidiju Tomljenović Kovačić. One su također sudjelovale na našoj radionici, gdje smo intenzivno razgovarali o mogućim situacijama sukoba i predlagali najbolja rješenja u kojima bi obje sukobljene strane pronašle kompromis.

GABRIELA PERKOVIĆ, 7. B, I KATARINA JURIŠIĆ, 7. C

MEDIJACIJU TREBA PRIMJENJIVATI U SVIM INSTITUCIJAMA

Cjelokupan rad na temi broja dao nam je neke odgovore, ali i ostavio neka pitanja neodgovorenima. Saznali smo što je medijacija i koliko je „raširena“ kao metoda mirnog rješavanja sukoba u našem društvu. Obilazeći javne institucije, došli smo do zaključka da je medijacija zaista prisutna, najviše na razini škole i udruga koje se isključivo i bave medijacijom, ali da je to nedovoljno.

Nedovoljno medijatora u praksi

Što kada dođe do sukoba? Ako se sukob dogodi u školi, prvo se obraća-

Dobrovoljno školsko društvo „Medijatori“ ime je naše školske medijatorske skupine osnovane početkom 2016. školske godine. DŠD „Medijatori“ vode školska pedagoginja Martina Jenik Pelivanović i socijalna pedagoginja Natalija Hrnkaš koje su pohađale radionice za medijatore Udruge za djecu i mlade „Novi svijet“ te pristupile projektu „Bonaca 7“. Cilj projekta jest približiti učenicima vrijednostima mirnog rješavanja sukoba, pozitivne komunikacije i tolerancije te, kao konačni cilj, uvesti vršnjačku medijaciju u svakodnevni školski život. Uz našu školu, u projekt su se uključile još tri osnovne škole, a sve pod vodstvom Suzane Telar, licencirane učiteljice miriteljice.

Nakon nekoliko tjedana sastanaka naše skupine, stigla je i obavijest da će se održati još jedna radionica, posljednji sastanak Medijatora prošle školske godine. Na tom smo sastanku dobili diplome, odnosno potvrde za uspješno usvajanje sadržaja.

Obratite se medijatorima

Naše Dobrovoljno školsko društvo „Medijatori“ djeluje i ove školske godine. Osobno sam naučio mnoge zanimljive načine vođenja razgovora i mirnog rješavanja sukoba, stoga vas pozivam da se obratite meni ili nekom me od mojih kolega medijatora ako ne možete pronaći zajedničko rješenje s prijateljem ili školskim kolegom.

„Diplomirani školski medijatori“

Naše Dobrovoljno školsko društvo „Medijatori“ djeluje i ove školske godine, a njegovi članovi rado će vam pomoći na miran način riješiti razmirice i pomoći vam da saslušate jedni druge.

Radionica mirovorstva

mo stručnoj službi škole, koja zaista medijaciju i provodi kroz svoje tehnike vođenja razgovora. Što ako se sukob dogodi izvan škole? Ili kada se prijavi, primjerice, u Centar za socijalnu skrb? Tamo se trenutno medijacija ne provodi. U Policijskoj upravi nije niti propisano da se treba provoditi, oni su tu da u tom procesu sukoba/nasilja utvrde činjenice. Do udruga koje se bave medijacijom moguće je doći, ali se njima ne upućuju slučajevi sukoba jer takva praksa još ne postoji. Udruge za sada još uvijek najviše djeluju u području edukacije.

Treba sprječiti sukobe u začetku

Dakle, možemo zaključiti da medijacija ima dobру budućnost kao metoda nenasilnog rješavanja sukoba, ali da u zakonodavnom procesu, kada do sukoba dođe, nedostaje jedna institucija koja bi se bavila medijacijom sukobljenih i koja bi pokušala sprječiti sukob u začetku i, možda, njihovo dugotrajno rješavanje u Centru za socijalnu skrb i Policijskoj upravi.

KATARINA JURIŠIĆ, 7. C

Ili medijacija ili zakon jačega

Vjerujemo da ste kroz ovaj broj Joška doznali mnogo o medijaciji, promislili o tome kako sami rješavate sukobe, volite li se svađati ili ste ona strana koja češće u sukobu popusti. Svoja promišljanja o uzročima sukoba i zašto ponekad reagiramo „na prvu loptu“, pročitajte u komentaru naše radoznale reporterke Katarine Jurišić.

Jeste li ikada čuli za medijaciju? Ne meditaciju, nego medijaciju? Moram priznati da je i meni to bio nov pojam, ali proučavajući tu metodu nenasilnog rješavanja sukoba, vidim u njoj dosta smisla. Da, problem je u nasilju koje nikada nije rješenje.

Zašto smo svi „nabrijani“?

Što kad dođe do svađe/sukoba/razilaženja u mišljenjima i slično? Najlakše je posvađati se, potući se, izvrijediti nekoga i živjeti s grčem u želucu. Općenito sam primijetila da se ljudi, a tako i djeca, vole svađati. Rijetko se tko ne ulovi na prvu – prvu nezgodnu riječ, prvi pogrešan pogled. Svi u svemu tražimo povod za sukob. Roditelji ponekad vole napasti svoju djecu, djeca se vole svađati s roditeljima i vršnjacima pa i učiteljima. Općenito, svi se vole svađati. Zašto je tome tako? Zašto smo svi nabrijani?

Važno je slušati, ali i čuti druge

Što bismo mi kao mladi mogli promjeniti? Medijacija je svakako jedno rješenje koje će nam svima učiniti život lakšim. Što bismo trebali raditi?

Možda nije uvijek problem u drugome, možda smo samo slušali, ali nismo čuli ili nismo dopustili da nam drugi objasni zašto je nešto učinio..

Ponekad će se ljudi pomiriti, ponekad prijateljski raziči, ali važno je sprječiti sukobe, svađu i nasilje.

Za početak, trebamo slušati jedne druge, ali zaista slušati i čuti ono što nam drugi govore. Možda nije uvijek problem u drugome, možda smo samo slušali, ali nismo čuli ili nismo dopustili da nam drugi objasni zašto je nešto učinio.

Zatim, važno je i reći drugome ono što mi mislimo, do kraja se izraziti i pokušati objasniti naše postupke. Da i drugi nas čuju. Trebamo svi shvatiti da je uvijek moguće naći rješenje problema, neki kompromis, nešto što će objema sukobljenim stranama odgovarati. Ponekad će se ljudi pomiriti, ponekad prijateljski raziči, ali važno je sprječiti sukobe, svađu i nasilje.

I roditelji bi se trebali manje svađati

Mislim da bismo i mi, malo stariji, trebali poticati mlađe, a i roditelje, na to da se međusobno slušamo, a ne da vrla zakon jačega. Na kraju, nitko od sukoba nema koristi. Roditelji bi trebali mirnije i s više ljubavi odgajati svoju djecu, posvetiti im više vremena i pažnje, ne svađati se međusobno. Djeca bi trebala razgovarati, zabavljati se, igrati se, a onda kada i svađa izbjeg, trebali bi se pomiriti i pružiti jedno drugome ruku.

Pozdrav od školskih medijatora

Kako biti dobar medijator?

Danas je, više nego ikad, potrebno upoznati i usvojiti tehnike medijacije. Dobar medijator je onaj koji prvenstveno zna slušati. Medijator mora imati strpljenja, mora moći smiriti sukobljene strane kako bi razgovor i mirno rješavanje sukoba moglo biti moguće. Medijator treba znati parafrasirati tuđe riječi, a to znači

znati ponoviti jednostavnijim jezikom nešto što je netko drugi rekao kako bi drugoj strani bilo jasnije što je prva strana htjela reći. Medijator ne smije zauzimati stranu. Dobar medijator ne nudi „recepte“ za rješavanje sukoba, on navodi sukobljene strane da same dođu do dogovora, do rješenja.

IVO VERNIK, 7. A

1

Treba se „ohladiti“. Dakle, udaljite se od osobe s kojom ste u sukobu na neko vrijeme.

2

Pristupite razgovoru s osobom s kojom ste u sukobu.

3

Ne vičite jedno na drugo i ne prekidajte jedno drugo.

4

Recite što imate za reći, a zatim pustite drugu stranu da isto tako kaže što ima za reći.

5

Zajednički odredite što je problem.

6

Rješenje je jednostavno, gotovo uvek jedna strana uvidi da je pogriješila te se ispriča ili, ako je krivica podjednaka, sukobljene strane pronađu kompromis tako da obje strane budu zadovoljne.

ŠEST KORAKA DO POMIRBE

Ako ste u sukobu, pomirite se! Kako? Lako. Pročitajte mojih šest koraka kako se pomiriti.

Bilo bi najbolje da razgovor vodi medijator, odnosno treća strana.

Osnova kompromisa, odnosno dogovora, jest spremnost na odricanje obiju strana u pogledu na neku od suprotnih želja ili interesa. Osim toga (obje strane) moraju razgovarati u duhu ravnoteže i tolerancije.

Joško pomaže

Tijekom godine Joško čita vaša pisma te pokušava odgovoriti na sva vaša pitanja. Zamolili smo ga da nam izdvoji ona koja se tiču sukoba i svađa kako bismo objavili njegove uvijek korisne savjete. Pročitajte i provjerite kakav bi medijator bio naš Joško!

„Dragi Joško, što da napravim kada se nekoliko osoba „okomi“ na mene? Help!“

Usamljena

Joško: Ako imaš osjećaj da te zadirkuju, provočiraju ili šapuću iza tvojih leđa, pokušaj ih izravno pitati u čemu je problem i zašto se tako ponašaju. Ponekad se grupica učenika okupi i komentira izgled nekog učenika, tko je kome simpatija ili kako je netko napisao test, a to osobu o kojoj se priča, naravno, smeta. Ponekad skroz pogrešno procijenimo situaciju pa ono što nama izgleda kao da se netko urotio protiv nas, može biti razgovor između nekoliko osoba o tome kako si baš ti odlično naučio/la za neki test, a oni se muče s učenjem gradiva.

Iz tvog pitanja ne mogu točno razabrati slučaj, ali ako su se „okomili“ na tebe, ako te vrijeđaju, rugaju se ti se, izazivaju, nazivaju te pogrdnim imenima, a pogotovo ako su se okomili na tebe u fizičkom smislu (guraju te na hodnicima, „slučajno“ udare u prolazu i sl.), obrati se razredniku, stručnim suradnicama ili bilo kojem učitelju u kojeg imaš povjerenja i ispričaj im svoju situaciju. U našoj se školi ne tolerira ni verbalno ni fizičko nasilje.

„Što učiniti ako sam izbačen iz društva i predmet sam ismijavanja?“

Anoniman

Joško: Sigurno postoji nešto u čemu si dobar pa im pokušaj to pokazati. Drugi mogu prepoznati tvoje vrline tek kada ih pokažeš. Tada će ti sigurno prići netko tko će vidjeti da si zanimljiva osoba s kojom se vrijedi družiti. Ako te i dalje ismijavaju, znači da to nije društvo u kojem želiš biti, jer postoje ljudi koji će te prihvatići baš takvog kakav jesi. Znam da zvuči kao floskula, ali oni stvarno postoje. I

Što bi napravio kad bi video da se nekoliko učenika svađa?

xv

Joško: Hm... Vjerojatno bih pokušao smiriti svađu tako da im kažem da se malo ohlade pa popričaju kad se „skuliraju“. Savjet: to ne smijete reći bahato jer biste mogli samo rasplam-sati svađu, nego ih smireno i polako zamolite da prošeću, razmisle oko čega se svađaju. Neka pokušaju rije-šiti problem kad se malo smire, jer u ljutnji kažemo stvari za kojima kasnije požalimo.

Ako se radi o nekoj svađi za koju procijenim da bi mogla prerasti u nešto više ili opasnije (npr. fizički sukob), onda bih upozorio dežurne učitelje.

oni se osjećaju isto kao i ti, traže isto što i ti. Samo se trebate pronaći! Ako nemaš nikakvih zajedničkih interesa s društvom u kojem si trenutačno, prijatelje uvjek možeš steći u svojoj ulici, u zgradbi ili na nekoj izvanškolskoj aktivnosti.

A što se tiče ismijavanja – obrati se roditeljima, razredniku ili stručnim suradnicama i popričaj s njima. Bolje ćeš se osjećati ako svoj problem podijeliš s osobom od povjerenja. Uvijek je bolje reći naglas ono što nas tišti, nego držati to u sebi i loše se osjećati.

razrednika, stručnu službu ili bilo koju odraslu osobu koja ih može razdvojiti, smiriti, saslušati obje strane te predložiti rješenje sukoba. Medijacija je jedan od načina rješavanja svađa i sukoba u kojima neutralna osoba zamoli jednu po jednu stranu u svađi/sukobu da mirno iznese svoje mišljenje o problemu, sasluša ih, pita ih kako bi oni riješili sukob, savjetuje ih i daje svoje prijedloge. Na kraju, svi zajedničkim snagama dolaze do najbolieg rješenja.

U našoj školi su u program medi-
jacijske uključene pedagoginja Martina i socijalna pedagoginja Natalija pa im se možete obratiti za pomoć i savjet, kao i svim učiteljima, razredni-
cima i naravno, stručnoj službi.

druga osoba mislila nešto sasvim suprotno od onog što je zapravo mislila i rekla pa sami stvorimo neku priču i naljutimo se, uvrijedimo i naravno – posvađamo. Zapamtite da niste vidoviti i da ne znate što je druga osoba mislila, ali zato ih možete – pitati.

Ne znam točno oko čega ste se ti i tvoja priateljica posvađale, ali možeš joj ukratko prepričati kako ti vidiš taj sukob i zašto smatraš da nisi kriva za to što si rekla/napravila, a onda ju zamoli da ona tebi objasni kako je doživjela vašu svađu i, ne okrivljavanjući se međusobno, pokušajte doći do rješenja koje bi bilo najbolje za jednu i za drugu stranu. Možda nećete odmah riješiti problem, ali ako obje strane žele smirenio i iskreno razgovarati o onome što ih muči, umjesto da šute i čekaju da ona druga osoba (za koju smatraju da je „kriva“) napravi prvi korak, to je već dobar početak i znak da se trudite oko vašeg priateljstva.

Dragi Joško, moja najbolja prijateljica i ja smo se jako posvađale. Ne znam kako da joj se ispričam, a mislim i da ja nisam kriva. Ne želim ju izgubiti zato što smo si baš bile dobre. Što da radim?

Nesretna

Joško: Pokušaj razgovarati s njom. Mirno, bez napadanja ili opravdavanja, reci joj kako se osjećaš otkako ste se posvađale. Možeš joj reći kako smatraš da ste dobre prijateljice te da ne želiš da vam jedna svađa upropasti prijateljstvo. Objasni joj da bi voljela riješiti problem i krenuti dalje.

Ponekad se i dobri prijatelji posvađaju oko sitnice koja naraste u veliku svađu nakon koje više nitko ni s kime ne priča, a to je šteta. Ponekad se radi o nesporazumu u komunikaciji, ponekad netko preburno reagira jer je, eto, baš imao loš dan pa se „ispuše“ na nama. Ponekad smatramo da je

NATALIE PILJIĆ I ANA MATOŠ,
5. E

Nasukani doktori

Naše radoznale reporterke Natalie Piljić i Ana Matoš ispitale su maštovite prvačice o značenjima riječi vezanih uz pojam medijacija! Njihovi odgovori, kao i uvijek, vrlo su zabavni!

Što je sukob?

Franka Varga: Kad skuhaš vodu.
Bartul Šipoš: Životinja
Luka Jaković: Kad se netko nasuče.

Što je medijacija?

David Šabarić: Operacija.
Kristian Orlić: Medvjed.
Barbara Tepeš: Medicina.

Tko su medijatori?

Franka Varga: Doktori.
Fran Gereci: Hitna pomoć.
David Šabarić: Oni koji rade med.
Matej Preldžić: Oni koji griju.

Tko se najviše svada?

Leona Baus: Odrasli.
Franka Varga: Brat i sestra.
Bartul Šipoš: Dinosauri.

Kako se pomiriti?

Ivan Jelović: Pruži se ruka.
Vid Stolnik: Kažeš: „Žao mi je!“
Gabriela Badrov: Kaže se: „Oprost!“

Tko vas najčešće pomiri?

Mia Sokač: starije sestre
Mirta Čop: baka i djed
Tara Žabjačan: Bog
Filip Grgić: mama
Lovro Krivec: učiteljica

Ilustracije: Mateo Štefinovec, Iva Pašalić, Klara Nikolić, Dora Debeljak i Matea Žilić, 4. d

ŠIFRA: ZAPAD

NATALIE PILJIĆ, 5. E

Za vrijeme ljetnih praznika moja obitelj i ja putovali smo Europom. Posjetili smo nekoliko većih i značajnih gradova.

Zaputili smo se u Austriju gdje smo posjetili Salzburg, Mozartov rodni grad. Salzburg ima prekrasnu tvrđavu s koje se vidi cijeli grad. U starom dijelu Salzburga posjetili smo Mozartovu rodnu kuću. U blizini njegove kuće nalazi se nekoliko dućana u kojima se prodaju Mozartove kuglice (Mozartkugeln). Mozartove kuglice su čokoladne

poslastice sa središtem od marcipana. Njihov originalni recept je tajna, a osmislio ih je austrijski slastičar Paul Fürst 1890. godine.

Nakon Salzburga put nas je slučajno odveo u München. U Münchenu, na poznatom Marienplatzu, glavnom gradskom trgu, nalazi se Muzej igračaka gdje sam vidjela stare modele igračaka, plišane igračke, figurice, autiče, a posebno su me očarale

barbice iz 50-ih i 60-ih godina prošlog stoljeća. Bile su prekrasne, a neke čak i s tamnom kratkom kosom.

Naravno, u Münchenu smo morali posjetiti poznati stadion Allianz Arenu. Allianz Arena je stadion poznatoga nogometnog kluba Bayern München. Fasada Allianz Arene može svijetliti u različitim bojama pa je tako od 30. lipnja 2013. od 22 sata do

Pored velikog Mozarta

Mozartove kuglice su čokoladne poslastice sa središtem od marcipana. Njihov originalni recept je tajna, a osmislio ih je austrijski slastičar Paul Fürst 1890. godine.

„The barbie“, Muzej igračaka u Munchenu

Fasada Allianz Arene može svijetliti u različitim bojama pa je tako od 30. lipnja 2013. od 22 sata do 1. srpnja 2013. do 2 sata zasjala u bojama hrvatske šahovnice zbog ulaska Hrvatske u Europsku uniju.

1. srpnja 2013. do 2 sata zasjala u bojama hrvatske šahovnice zbog ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Allianz Arena najviše je, naravno, oduševila mog brata.

Iz Münchena zaputili smo se u francuski grad Strasbourg. Centar grada naziva se Petite France (Mala Francuska). U Strasbourgu vidjeli smo puno šarenih starih kućica. Strasbourg ima rijeku i manje kanale s puno lijepo ukrašenih mostova. Cijeli grad bio je okićen cvijećem.

Kad smo se zasitili Starsbourga, otišli smo u Metz, a iz Metza u mali grad Thionville. Iz Thionvillea smo otputovali brzim vlakom na kat u Luksemburg. U Luksemburgu smo u turističkom uredu dobili dječji plan grada sa zadatcima koje smo morali riješiti obilazeći znamenitosti grada. Imali smo dva sata da pronađemo sve spomenike, dvorce i crkve i rješimo zadatke. Rješenje zadataka bila je šifra za sef koji se nalazio u turističkom uredu. Otvorili smo sef i za nagradu dobili magnete sa slikama Luksemburga.

Nakon Luksemburga, avanturu smo nastavili u Bruxellesu. Tamo smo vidjeli puno uređenih parkova i kraljevsku palaču. U Bruxellesu je zgrada Europskog parlamenta. Opet smo

dobili jedan zadatak. Skenerima smo tražili destinacije na karti. Na karti Hrvatske bio je označen Dubrovnik. Gledali smo puno dokumentaraca, a jedan od njih je bio i o Dubrovniku. Tata nas je čekao i čitao novine na francuskom. Dugo smo šetali Bruxellesom, koji je inače poznat po čokoladi. Kupili smo čokoladu „Le petit Nicolas“ (Nikica), a to mi je bila i prva lektira u 5. razredu. U Rotterdamu smo posjetili maminog ujaka te se zaputili u Amsterdam. U Nizozemskoj nije zabranjena marihuana, zato smo vidjeli puno ljudi koji ju puše. Amsterdam je sličan Strasbourg, pun je velikih kanala i brodova na kojima ljudi žive i užgajaju biljke. U tom gradu živjela je Anne Frank. Posjetili smo njezinu kuću. Ljudi se тамо najviše voze biciklima.

Ovo putovanje nikad neću zaboraviti. Bilo je dug, ali zabavno i zanimljivo.

Sestra Anja i ja u Amsteramu

Dugo smo šetali Bruxellesom, koji je inače poznat po čokoladi. Kupili smo čokoladu „Le petit Nicolas“ (Nikica), a to mi je bila i prva lektira u 5. razredu.

Pogled na Luksemburg

PETRA KRUKAK, 7. B
DANIJEL DOKUŠ, 7. A

Spisateljica i lutkarica Jadranka Čunčić Bandov draga je gošća u našoj školi, koja svojim igrokazima i energijom osvaja sve učenike. Povod za naš razgovor upravo je bilo njezino gostovanje početkom školske godine, a osobito nas je zanimalo kako to sve radi sama – i piše, i glumi, i izrađuje lutke. Pročitajte njezine preporuke za čitanje te kako joj uživljavanje u izmišljene likove pomaže u životu.

Intervju

Petra: Molimo vas da nam za početak kažete nešto o sebi.

Jadranka: Spisateljica sam kratkih lutkarskih igrokaza i pjesmama, ne pišem ni priče ni romane. Zašto je tomu tako? Zato što sam se još kao djevojka zaljubila u lutke i one su postale moja trajna inspiracija. Živim u Velikoj Gorici, imam obitelj, dvoje djece, Hrvoja i Tinu. Kad su bili mali, zvali smo ih Tinka Fakinka i Hrvica Mrvica.

Kad hobi postane strast

Danijel: Koliko se dugo bavite pisnjem?

Jadranka: Počela sam ozbiljnije pisati već sa 17 godina. Dugo vremena to je

„Imam dvoje djece, Hrvoja i Tinu, a kad su bili mali, zvali smo ih Tinka Fakinka i Hrvica Mrvica.“

bio moj hobi, no kad sam shvatila da su upravo lutke i pisanje igrokaza moja strast, postala sam samostalna umjetnica. Sama izrađujem lutke, pišem tekstove i glumim. Već 20 godina samo pišem i izvodim igrokaze za djecu.

Lutkarska družina

Petra: Što Vas je privuklo spisateljskom i lutkarskom poslu i kako ste došli na ideju spojiti te dvije umjetnosti, budući da u većini slučajeva jedna osoba piše drame, druga ih izvodi, a treća izrađuje lutke?

Jadranka: Sve je počelo u srednjoj školi za odgajateljice gdje nam je lutkarstvo predavala profesorica Vlasta Pokrivka. Ona je uočila moj dar za pisanje i glumu. Kad sam završila srednju školu, na njezin poziv postala sam članica lutkarske družine koju je osnovala. Ona bi

Radoznali reporteri u društvu s Jadrankom Čunčić Bandov

izrađivala lutke, ja bih pisala, a zajedno bismo glumile. Ona me u stvari naučila izrađivati lutke, tako da danas sve mogu izvoditi samostalno. Ponekad u jedan nastup uključim više od 20 lutaka.

„Suosjećanje, odnosno empatija, omogućava nam da razumijemo tugu drugoga, ali i da se s njime radujemo.“

Prirodno snažan glas

Danijel: Moji prijatelji i ja nastupali smo u nekoliko školskih predstava. Možete li nas savjetovati kako postiže te zavidnu jačinu glasa, u tako velikim prostorijama, bez mikrofona?

Jadranka: Mislim da se ljudi, s jedne strane, rađaju s takvi glasom, a s druge, potrebno je i vježbatи. Imam sreću da je mog glas prirodno snažan, tako da ga nisam morala vježbama pojačavati. Vjerujem da se i ti možeš jako „zaderati“.

Empatija – ključ za razumijevanje drugog

Petra: Tema našeg lista je medijacija, nenasilno rješavanje sukoba. Smatramo da dobar medijator dviju sukobljenih strana mora biti sposoban „ući u tuđe cipele“ i razumjeti obje strane. Kako se vi uživljavate tumačeći svoje likove i pomaže li Vam to u privatnom životu?

„Djeca, promatrajući odrasle, 'kopiraju' njihova ponašanja, osobito sukobe i svađe.“

Jadranka: Jako je važno imati sposobnost uživljavanja u likove kako biste bili uvjerljivi i drugima prenijeli poruku koju želite. Trebamo biti empatični, suosjećajni, jer nam upravo to omogućava da razumijemo tugu drugog, odnosno da se drugima radujemo. Mnogi kažu da se vrlo lako uživljavam u tuđe živote. Možda baš zbog toga ponekad mogu dati dobar savjet i drugima, ali i sebi.

Odgovornost odraslih

Danijel: Što mislite o vršnjačkom nasilju, svađama i sukobima, razlikuju li se oni danas u usporedbi s vremenom kad ste se Vi školovali? Kako to riješiti?

Jadranka: Mislim da je u moje vrijeme bilo manje nasilja. Ne znam točno zašto je tomu tako, ali mi nismo imali mogućnost pristupa tehnologiji, odnosno filmovima i igricama koji su puni nasilja. Možda je stvar i u kućnom odgoju, jer

danas roditelji imaju sve manje vremena za svoju djecu.

Petra: S obzirom na to da, kao dječja spisateljica i lutkarica, posjećujete škole i puno vremena provodite s djecom, možete li procijeniti svađaju li se više odrasli ili djeca i zašto?

Jadranka: Mislim da odrasli ipak bitno utječu na djecu i da imaju veliku odgovornost biti pozitivan primjer djeci. Naime, promatrajući odrasle, djeca zapravo „kopiraju“ njihova ponašanja pa tako i sukobe i svađe.

Književne preporuke

Danijel: Što ste u djetinjstvu voljeli čitati i koje biste knjige preporučili našim osnovnoškolcima?

Jadranka: Najviše sam voljela čitati pjesme. Djeci mlađeg uzrasta preporučila bih djela Ivane Brlić-Mažuranić, koja sam kao mala jako voljela čitati. Vrlo su interesantne pjesme Ratka Zvrka, koji je inače bio boksač, ali je pisao i fantastične priče za djecu. Tu su naravno i nezaobilazna djela Grigora Viteza, a tinejdžerima bih preporučila djela Sanje Pilić i Sanje Polak.

Lutke izrađuje od osušenih tikava

ZMAJEVI, BIZONI, KLAUNOVI...

Najbolje je bilo svađanje zmajeva, a nadraži mi je zmaj bio žuti zmaj koji je cvokotao. Najljepše lutke bili su bizoni napravljeni od tikve. Svidjelo mi se kako nas je književnica potaknula na priču.

Lana Kovačević, 1. b

Svidio mi se klaun, a najsmješnije je bilo dok je izgovarao svoje dugo ime. Najdraži likovi bili su mi magarci koji su se prepirali tko je najviši. Svidjelo su mi se i ovce i koza te mačke i miševi. Htjela bih naučiti tako super glušiti.

Magdalena Pavlić, 1. a

Za vrijeme predstave osjećao sam se sretno i zadovoljno. Javio sam se da glumim slonića i dobio sam uši i surlu. Igrali smo se miševa i mačke. Mi smo kao miševi izgovarali „Ciju, ciju, ciju-ju-ju, danas mačke nema tu!“ Bilo je jako zabavno.

Filip Valentić, 1. b

Sonata o klaviru

Naša radoznala reporterka Marta Akmačić predstavila je ukratko instrument koji voli i svira, a zašto kaže da ju sviranje klavira vodi u neki drugi svijet, pročitajte u njezinu tekstu.

Klavir je instrument koji zvuk dobiva udarom batića po žici. Žice su spojene s tipkama. Po veličini razlikujemo dvije vrste klavira: glasovir ili koncertni klavir, u kojem žice stoje vodoravno, i pianino, koji ima okomite žice i zato zauzima manje prostora. Uz klavir ide i poseban stolac koji se može namjestiti prema visini pijanista, kako bi mu se omogućio najbolji položaj tijela dok svira. Klavir ima dvije ili tri pedale koje služe za produžavanje ili stišavanje tona.

Razlikujemo dvije vrste klavira prema veličini, odnosno položaju žica: glasovir ili koncertni klavir (žice stoje vodoravno) i pianino (žice stoje okomito).

Izumitelj klavira

Klavir je izumio Bartolomeo Cristofori 1698. godine tako što je upotrijebio mehanizam s batićima koji udaraju o žicu, umjesto do tada korištenih mehanizama u instrumentima s tipkama. Mozart, Bach i drugi

napisali su mnoge skladbe koje mi i danas sviramo i prepoznajemo.

Svijet ostvarenih želja

Idem u Glazbenu školu Dugo Selo. Tri godine učim svirati klavir, no i prije sam svirala. Kod kuće imam električni klavir, a u glazbenoj školi sviram na koncertnom klaviru. Poseban je osjećaj sjediti za klavirom. To je kao da ulazim u neki drugi svijet. U onaj svijet koji je bolji, gdje se želje ostvaruju. Svatko, i onaj tko ne zna svirati, trebao bi barem jednom sjesti za klavir i pritisnuti jednu tipku.

Svatko, i onaj tko ne zna svirati, trebao bi barem jednom sjesti za klavir i pritisnuti jednu tipku.

MARTA AKMAČIĆ, 5. E

FOTOGRAFIJE: MARINA AKMAČIĆ

NATALIE PILJIĆ, 5. E

FOTOGRAFIJE: SILVANA PILJIĆ, MAJKA

Naša radoznala reporterka Natalie Piljić svestrana je djevojčica. Osim što je vrlo vrijedna učenica, uspješna je i sportašica. Natalie se bavi ritmičkom gimnastikom. Što su polovinke i zašto je važno biti u vrhunskoj formi u svibnju pročitajte u Natalienom tekstu.

Ritmička gimnastika je sport kojim se bave samo djevojčice. U 19. stoljeću gimnasticom su se bavili samo dječaci, a tek poslije i djevojčice koje su htjele pokazati da su bolje od njih. Ritmička gimnastika se pleše u ritmu glazbe.

Intervju

Trenerica sa sestrama Piljić

„DJEČJI JE OSMIJEH NAJLJEPŠI“

Trenerici GK Maksimir, Juliji Jankovoj, postavila sam nekoliko pitanja o ritmičkoj gimnastici.

P: Kako ste postali trenerica gimnastike?

O: Bavila sam se gimnastikom, bila uspješna u njoj te upisala Nacionalnu sportsku akademiju.

P: Koji trenutak biste izdvojili kao najuspješniji u svojoj karijeri?

O: Teško mi je izdvojiti neki najuspješniji trenutak. Kao vježbačica dobila sam titulu majstora sporta. Ta titula bila je kruna koja je zaokružila cijelu moju sportsku karijeru i uspjehe kao vježbačice.

Uspjesi su motivacija

P: Kako je raditi s djecom?

U ritmu muzike za ples

Nataliena složna, pobjednička ekipa

Rekviziti za gimnastiku

Treniram dva puta tjedno u Gimnastičkom klubu Maksimir, gdje nas vodi trenerica Julia Jankova. Koristimo

razne rekvizite kao što su obruč, lopta, traka i čunjevi. Dio opreme su, također, dresovi i polovinke (papučice za gimnastiku).

1. mjesto na Svibanjskom natjecanju

Najveće natjecanje u gimnastici je Svibanjsko natjecanje. Tada dolaze vježbačice iz cijele Hrvatske, a 2017. održan je 37. Svibanjski turnir. Osvojila sam 1. mjesto. Gimnastiku treniram sedam godina. Djevojčice koje se žele okušati u gimnastici, neka slobodno dođu u Klub. Možda će im se svidjeti!

Polovinke su posebne pa-pučice za gimnastiku.

Ritmička gimnastika jest sport u kojem se pleše u ritmu glazbe koristeći obruč, loptu, traku ili čunjeve.

predispozicije, ali osim toga, važniji je uporan i marljiv rad jer bez rada nema uspjeha!

Ne pretjerujte ni u čemu

P: Ima li svađe među djecom na treningima?

O: Nema svađi. Razvijen je sportski duh i timski rad. Djeca si međusobno pomažu.

P: Možete li nam dati nekoliko „zdravih“ savjeta?

O: Sve što radite mora biti s mjerom! I učenje, i igranje, i vježbanje, pa tako i prehrana!

Impresivan nastup s kolotovima

Požar u školi

Jutros rano,
Usred prvog sata.
Zajaukala sirena,
Točno iznad vrata.

„Što se dogodilo?“,
zapitao je Ivica.
„Ne znam, djeco“,
odgovorio učiteljica.

„Možda je potres“,
govori nam Marko.
„Možda je počeo rat“,
sjetio se Darko.

„Djeco, to je požar“,
govori učiteljica.
„Brzo svi van!“
poviće crvenoga lica.

Nastala je strka,
Preuska su vrata.
„Pomozite, učiteljice!“
zapomaže Marta.

Viu, viu, viu,
Sirena se čuje.
„Stižu vatrogasci!“
glasno viče Duje.

To su naši dečki,
brzo stižu oni.
Evo, već se vide,
prvi kamioni.

Brzo požar gase
naši vatrogasci.
Ne boje se vatre,
pravi su junaci.

Kad je vatra čula,
koliko ih ima,
odmah je pobegla,
ostalo je malo dima.

Svi smo sretni,
vatra je ugašena.
„Hvala, vatrogasci!“
Škola je spašena.

Ana Matoš, 5. e
voditeljica Marijana Tečić

Napad inspiracije

Literarni natječaj iz područja vatrogastva

Prvo mjesto Luciji Arnuš, drugo
Ani Matoš

Vatrogasci

Izbio je požar jedne noći,
vatrogasci moraju poći.

U ulici jednoj,
u kućici sretnoj
izbio je požar taj.

Igrala se djeca oko peći,
šibicom zapalili sag.

Stižu vatrogasci,
spasioci naši,
izbrisati plameni trag.

Čim uzbuna se digla,
vatrogasna su kola stigla.

Izletjeli vatrogasci,
prestrašili se prasci,
vrisnuli su konji,
potrčale krave,
nitko nije zbijao šale.

Ugasili su požar u kućici toj,
napamet znaju vatrogasni broj!

Lucija Arnuš, 5. a
voditeljica Lada Grdan

Lucija i Ana osvojile su vatrogasni žiri

Kažu da bi bez kreativnih ljudi svijet bio dosadan, a naši učenici, osvajači brojnih nagrada u likovnim i literarnim natječajima, zasigurno su biseri među nama koji našu školu obasjavaju bogatstvom različitosti. Uživajte u njihovim umjetničkim ostvarenjima!

Literarni natječaj Smotre dječjega kajkavskog pjesništva Dragutin Domjanić

Pjesma Karle Kamenjašević objavljena je u zbirci pjesama „Da je meni drevo biti“

Već treću godinu Karline su kajkavske pjesme pun pogodak

Stari plot

Čez stari plot saki nuter vidi.

Tak je škrbavi.

Ampak sejeno među dela.

Pak se zna zakaj je tu.

A plot kakti plot,

Drveni i stari

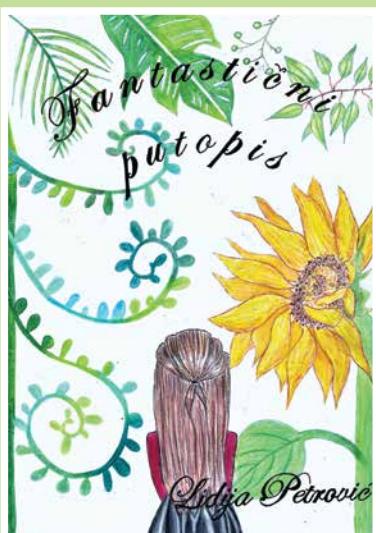
Paše si k mali hižici na dvoru.

Karla Kamenjašević, 6. c
voditeljica Darija Sever

Natječaj Moja prva knjiga

Manuela Pranjić, 5. c, pod vodstvom Ivane Protuđer osvojila je 2. nagradu

Lidija Petrović, bivši 8. b, pod vodstvom Darije Sever osvojila je 3. nagradu

I Marineli Murat, bivši 8. e, pod vodstvom Petre Bijelić, pripala je 3. nagrada

Izložba U susret Uskrsu

„Jajograd“ osvojio prvo, a „Obitelj Kunić“ treće mjesto

Bivši 4. e i učiteljica Ivana Protuđer kao pobjednici

Veselu obitelj Kunić udomili su mali kreativci učiteljica Ivane Matešić i Slađane Merkaš

PRIPREMILE GABRIELA PERKOVIĆ I
PETRA KRUHAK, 7. B

Karlo Rašić, 1. c

VRLO NOVI SVJETOVI

Kreativnost, kažu, nije odlika onih koji imaju viška vremena, već onih koji „višak“ u sebi moraju nekako izraziti – bilo pjesmom ili pričom, bilo crtežom ili slikom. Na sljedećim stranicama Joško uživajte u svjetovima maštete naših „malih“ umjetnika.

Dragi Antoine,

pročitala sam tvoju knjigu „Mali princ“ i u ovom ču ti pismu iznijeti svoje shvaćanje i promišljanja o njoj.

Bajka na početku govori o razlikama u razmišljanju djece i odraslih. Djeca vjeruju u čuda i unatoč tome što ne znaju matematiku, gramatiku ili neku drugu znanost, razmišljaju mnogo realnije i logičnije od većine odraslih. Djeca vide svijet boljim nego što zapravo jest. Oni znaju gdje idu i smisao života njima je jasan. S druge strane, odrasli sve vide kroz brojeve i logiku, kroz znanost i činjenice. Ako se nešto ne može znanstveno dokazati, onda nije stvarno. Ako malo bolje razmislimo o tome, ljudi su stvarno plitki i prazni. Oni gledaju samo ono izvana, nikoga nije briga kakva si osoba ako nemaš novca. Ljudi su pohlepljni, umišljeni i oholi, što možemo primijetiti dok mali princ obilazi razne planete. Na svakom planetu živio je po jedan čovjek i svaki je mislio samo na sebe i ono što posjeduje. Kralj je rekao da upravlja cijelim svemirom, iako zapravo nije upravljao ni s čim, jer je on samo jedna vreća krv i kostiju u gomili drugih. Ljudi ne posjeduju i ne uprav-

ljaju ni s čim baš zbog svoje plitkosti. Kada bi ljudi upravljali svemirom, iskoristili bi ga do maksimuma za svoje potrebe ostavljajući iza sebe samo prašinu. Mali je princ obišao još nekoliko planeta, a onda je došao na onaj najrazoreniji – Zemlju. Ondje je upoznao lisicu. Taj mi se dio osobito svidio jer lisica objašnjava princu što znači pripitomiti. Istina je da su ljudi zaboravili kako pripitomiti, sada se sve radi na silu. Udariš psa po glavi i on više nikada neće napraviti istu glupost, ali ne zbog poštivanja tebe već zbog straha. Ljudi vladaju strahom jer priptomljavanje zahtijeva vrijeme, a to je ono što su ljudi izgubili. Ljudi previše žure, ne idu nigdje, ali trče i misle da je to bitno. U toj su žurbi zaboravili što je zapravo važno, život se vrti u krug, život je isplaniran. Život je postao raspored, ljudi su snimka koja se pokreće iznova, iznova i iznova, u nedogled... Na kraju princ razgovara sa zmijom, ona ga otruje i on polako umre. Sljedećeg dana njegovo tijelo nestane, što znači da ga je zmija pojela. Svi umiru, svakoga dana, neki psihički, neki emocionalno, neki duhom, a neki potpuno. Ljudi umiru od dana kada se rode. Koji je smisao? Rodiš se i umreš, ali između toga možeš napraviti što god

tvoje smrtno srce želi. Ne moraš raditi što drugi rade, ne moraš biti što drugi očekuju da budeš. Ne moraš odrasti, možeš ostati dijete. Nitko od nas zapravo ne odraste, samo ostarimo, to je sve. Od djetinjstva nam pune glavu „glupostima“ pa su nam usađene ideje da moramo biti odgovorni, odrasli, ali nitko zapravo ne odraste, samo ostarimo i, ako imamo sreće, postanemo malo mudriji.

Ono što bih istaknula jest citat: „Svi ljudi imaju zvijezde, ali one svima ne znače isto.“ Taj je citat na neki poseban način dopro do mene jer mislim da ljudi, koliko god bili loši i pokvareni, vide nešto posebno kada pogledaju u nebo. Možda ljudi ne bi bili takvi kakvi jesu kada bi svaku večer pričali sa svojom posebnom zvijezdom. Ne misliš li tako? Vjerujem da gledajući u beskraj postaješ duhovnija osoba. Ljudi su stvarno komplikirani, a ja sam samo još jedan primjer.

Helena Sičaja, bivši 8. a

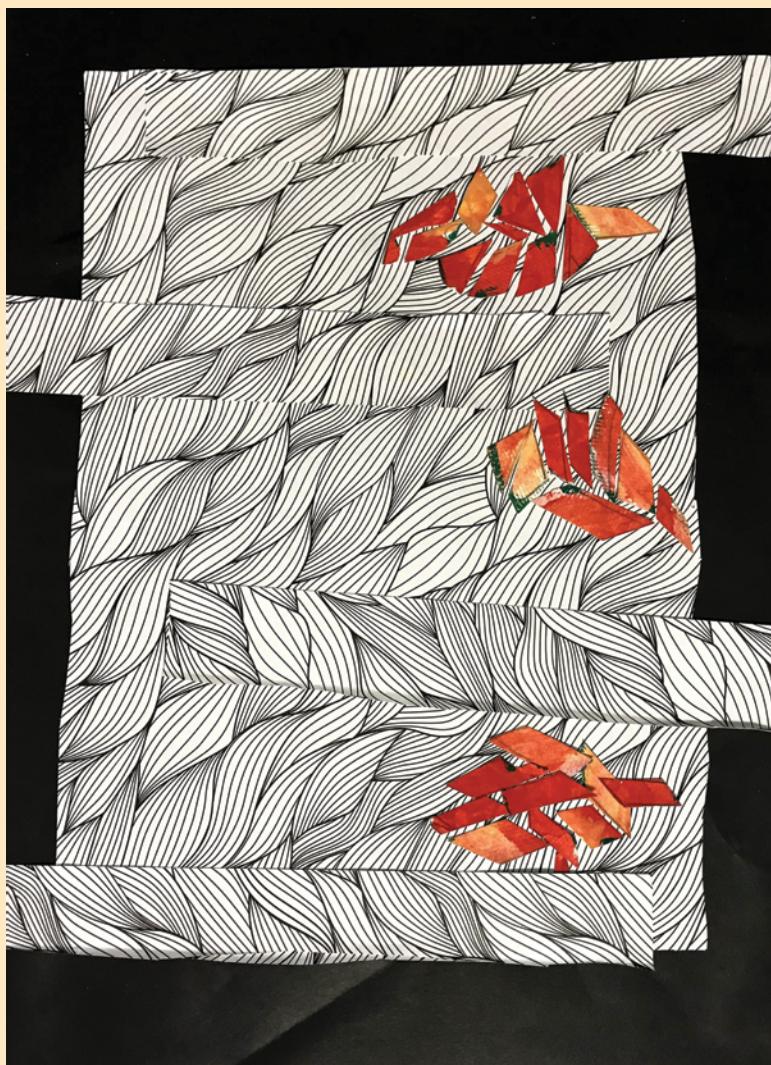
LJUBAV

Ljudi su skloni vjerovanju da ljubav znači voljeti samo jednu osobu. Ali, što je uistinu ljubav?

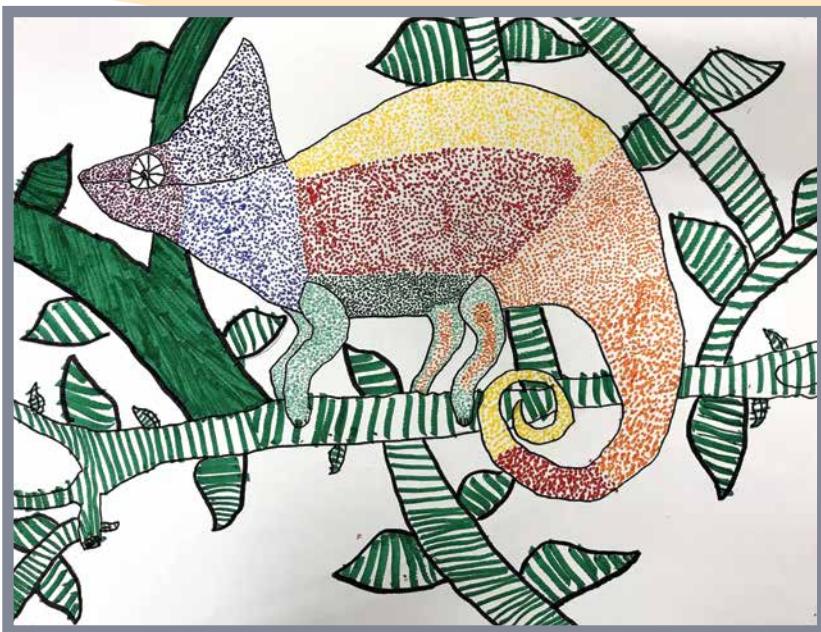
Prekrasna osobina ljubavi jest ta što ljubav nema granica. Možemo voljeti bilo koga, bio to član obitelji ili netko koga smo tek upoznali. Mnogi grijese misleći da voljenje drugoga znači ispunjavanje svake njegove želje. Ali, što ako on već ima sve? Ljubav nam pruža mnogo više od onoga što bismo mogli dati. Ono što mnogi ne razumiju jest da se ljubav između dvije osobe ne tiče nikoga drugoga osim njih samih, jer ljubav je najljepši cvijet koji mora procvasti daleko od očiju drugih. Nitko nema pravo miješati se u nečiji ljubavni život. Tužna je istina da je mnogo ljudi nesretni zaljubljeni, a još je tužnije to da mnogi provode život zajedno, bez ljubavi. Mislim da je ljubav prihvatanje osobe onakve kakva jest. Ljubav nema uvjeta. Kada nekoga istinski volimo, ne možemo ga prestati voljeti bez obzira na to što napravi ili kaže. Ljubav je prihvatanje osobe u cijelosti, sa svim njezinim vrlinama i manama. Postoji jedna stara kineska priča koja govori o „crvenoj niti sudske“, odnosno o čarobnoj povezanosti dviju osoba kojima je suđeno da budu zajedno. Ta čarobna nit može se rastegnuti ili zapetljati, ali nikada neće puknuti.

Jeste li se ikada pitali tko je zavezan za kraju vaše niti?

Petra Agatić, 8. a

Ivan Rosančić, 5. c

Paola Marković, 4. e

DA SAM OBLAK

Da sam ja oblak, uvijek bih putovao.

Nikad ne bih stajao.

Našao bih prijatelja.

Putovali bismo cijelim svijetom.

Od hladnoga sjevera, do toploga juga.

Zimi sniježimo, u proljeće kišimo.

A ljeti razveseljavamo djecu!

Klaudio Jurić, 3. b

Ivana Marinović, 7. d

FANTASTIČNI PUTOPIS

To je mjesto izvan vremena i prostora, gdje zakoni obična čovjeka ne vrijede, a zvijezde su odavno izgubile svoj sjaj.

Gotovo proziran puteljak kojim sam hodala vodio je u prazninu. Protezao se u beskonačnost, ali zapravo nigdje. Hladna materija bijele boje lelujala je uokolo mijenjajući oblike i građu. Kada su se čestice te materije sudarile, prsnule su uz tup zvuk lomljenja stakla. U daljini se nazirala prigušena svjetlost koja nije imala izvor. Krenula sam prema njoj, a staza pod mojim nogama svakim je korakom sve više blijedjela. Osjetila sam truli smrad sumpora koji je izgarao u tamni. Plamen je obasiao izobličeno drveće s trulim voćem. Svako drvo bilo je priča za sebe, svako je imalo posebnu boju i jeziv, izobličen sjaj. Grmlje je raslo naopako odajući dojam kao da je u rupi. Ne znam što bi se dogodilo da sam sišla sa staze, iako sam vjerovala da gravitacija ne postoji. Tamo gdje se um susreo s materijom nastala je realnost, no moja glava nikako nije mogla povezati komadiće onoga što sam vidjela. Čula sam pljuskanje valova, iako ih nije bilo. Što sam dalje hodala, vidokrug mi je propadao u tamu.

Praznina je većinom ispunjavala dubine tame, a ja sam propala u ništavilo, u veliko možda.

Helena Sičaja, bivši 8. a

MEDIJACIJA

Mir u svijetu
Ekstra sreću
Donosimo mi.

Iz svec srca
Jakost puca
Aktivni smo svi.

Cilj je nama, pomoć vama
I sada i za mjesec dana.
Java, san, to smo mi.
Ako nas trebate, svratite svi!

Katarina Jurišić i Magdalena Višević, 7. c

Nina Jadanec, 7. c

MOJ TATA VATROGASAC

Život s mojim tatom nije lak. Tako kaže moja mama.

Ona ništa ne može planirati, jer nikad ne zna kada će tati zvoniti uzbuna. Jednom ju je ostavio u dućanu pa je išla kući pješice ruku punih vrećica. Drugi put ju je ostavio pred vatrogasnim domom. Koliko je puta samo

usred nekog posla kod kuće morao otići!

Mama se naljuti na njega, ali je ponosna što tata spašava živote i gasi požare. Moj tata ima veliko srce kada je spremjan ući u vatru da bi spasio nekoga. Jako sam ponosna na svog tatu vatrogasca.

Filipa Kolar, 3. b

PRIČA ULIČNE SVJETILJKЕ

U velikoj ulici s puno visokih kuća stajala je malena ulična svjetiljka. Nalazila se u kutu potpuno odvojena od ostalih uličnih svjetiljki.

Bila je niska i tanka. Unatoč ogrebotinama, njezino tijelo bilo je čisto bez imalo prljavštine. Iako je bila pomalo ružna, svjetlila je blistavom svjetlošću. Malo je ljudi prolazilo kroz dio ulice u kojoj je stajala. To malo ljudi nije previše obraćalo pažnju na nju te nije shvaćalo koliko im ta ulična svjetiljka zapravo znači. Jedni ljudi prolazili su u žurbi, pričajući na mobitele, trčeći na tramvaj i gledajući ravno ispred sebe. Drugi ljudi prolazili su sporo, kao kornjače, vukli su nogu za nogom i buljili u svoje mobitele ili novine. Jedne hladne zimske večeri svjetiljka se nije osjećala dobro. Kroz glavu joj je prošla nepravda koju proživljava. Na nju je sletjela jedna majka sova koja joj je pričala kako je njezina djeca uopće ne slušaju. Pričala je kako im stalno govori da će biti tužni i pametniji kada im majke više ne bude. Mirnu svjetiljku je sovina priča nadahnula i došla je do zanimljive ideje da prestane svijetliti. Prvo je to u njoj probudilo veliki strah jer se bojala što će biti ako ti čudni ljudi niti ne primijete da više ne svijetli. Ljudi su i dalje hodali ne obraćajući pažnju ni na što, ali odjednom su svi vrhnuli i počeli se čuditi i bojati. Svjetiljka je prestala svijetliti i svuda okolo postalo je mračno. Nije bilo čovjeka koji nije primijetio da svjetiljka više ne svijetli. Svi su shvatili što im je ona zapravo značila u svakodnevnom životu. Par ljudi se odmah okupilo i dogovorilo kako će ju popraviti. Jadna svjetiljka je od tuge zaplakala i suočila se s tužnom istinom.

Ta malena, nekoć neprimjetna svjetiljka žrtvovala je sebe kako bi ljudi naučili cijeniti sve u životu, bilo to malo ili veliko.

Gabriela Perković, 7. b

Leona Dokuš, 3. e

Magdalena Višević, 7. c

PRIČA JEDNOG ZRNA

Ja sam jedno malo zrno pšenice.
Živim u jednom velikom kamionu sa svojim prijateljima, već godinama. Jednog je dana neki nepoznati čovjek otvorio vrata kamiona. Zbog naglog trzaja vrata ispala sam iz kamiona. Prijatelji su me pokušali spasiti, ali bilo je prekasno.

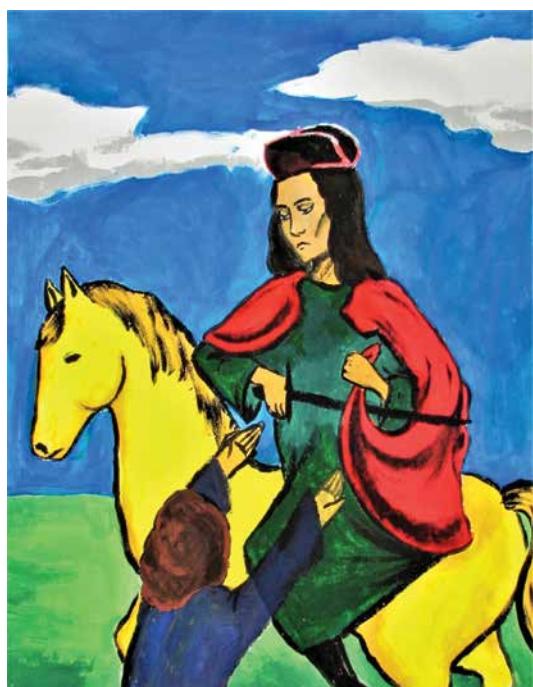
Bila sam jako tužna i bojala se da me nitko neće posaditi. Oko mene su dječaci igrali nogomet, bojala sam se da će me pregaziti svojim snažnim kopačkama. Blizu mene je jedan dječak i puca loptu ravno prema meni. I zaista, lopta me pogodila i pala sam u nekakvu malu rupicu. Dječaci su i dalje trčali po livadi, a ja sam ulazila sve dublje i dublje u rupu. Zapravo sam se osjećala zaštićeno i sretno.

Sunce i kiša su se brinuli o meni, a ja bih zadovoljno provodila dane i noć. Jednoga jutra probudila me mala cvrkutava ptica i sunčeva toplina. Stiglo je proljeće i moja je glavica provirila. Postala sam zrela.

Otišla sam u mlin, mlinar je od mene napravio puno brašna. Nakon toga završila sam u pekarnici, pekar je od mene zamijesio kruh. Napokon! Gotova sam! Otišla sam do siromašne i gladne obitelji. Naravno, bili su sretni jer su bili siti.

Moja poruka je sljedeća: Nikada me nemojte bacati, radije me poklonite kome sam potrebna!

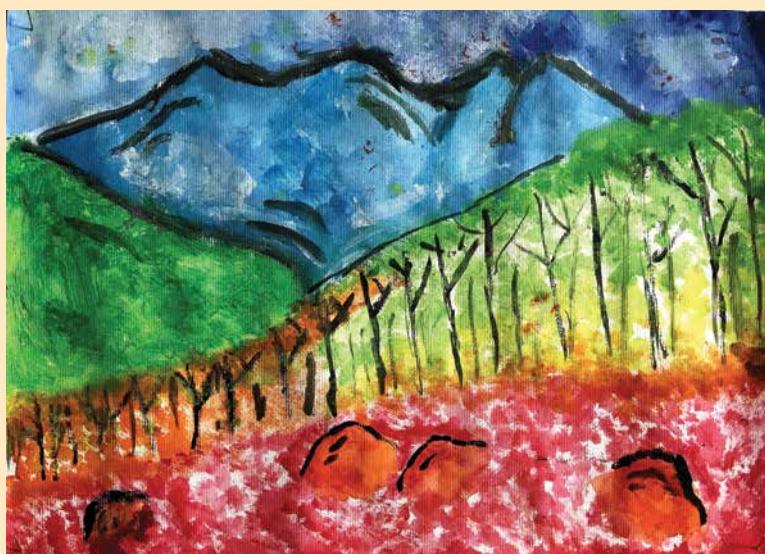
Sanja Križan, 3. b

Rea Krznarić, 8. b

Nina Zulić, 3. e

Ivana Arnuš, 7. c

JESEN

Jesen su kiše koje lijevaju,
đaci ujutro samo zijevaju.

Jesen su vjetrovi koji se njisu,
đaci u školi uvijek nešto pišu.

Pune su lišća ceste,
najbolje je obući tople veste.

Darija Fištrić, 3. b

Osmosmjerka

Č	B	A	K	A	M	I	Š
K	I	A	D	U	N	A	V
O	LJ	U	J	A	J	E	Č
M	K	T	O	K	O	NJ	O
P	A	O	S	P	A	S	V
A	B	Ž	A	B	A	C	J
S	Z	A	K	V	U	U	E
L	A	V	A	A	V	R	K

Pronađi riječi:

BAJKA
BAKA
JAJE
OKO
AUTO
BILJKA
KOMPAS
PAS
MAČ
PAUK
KONJ
DUNAV
MIŠ
ČOVJEK
ŽABA
KRV
LAVA

Zagonetke

Ja sam sladak, svima
znan,
Lako stanem na vaš
dlan.

Zubima baš nisam
sklon,
Moje ime je -----

Da sam slatka, svi mi
kažu,
I na kruh me često
mažu.
Čuvaj lice, čuvaj bradu,
Kada jedeš -----

Kada nastupe topli
dani,
Izliske mi gazda brani.
Ako zimi krene na put,
On sa sobom nosi -----

Kad rasjeku me na
dvoje,
Crveno je srce moje.
Voće sam krupna lica,
A zovem se -----

Mala križaljka

- IMA SURLU
- IMA GRIVU
- POČINJE SA "JEDNOM DAVNO..."
- NOSI ŠKOLSKU TORBU
- PREKO NJEGA RAZGOVARAMO

REŠENJA:

1. SLON, 2. LAVA, 3. BAJKA, 4. DAK, 5. TELEFON

**PITALICE
ZA
PAMETNICE**

Joško vas i ove godine zabavlja! Vjerujemo da
ćete bez muke doći do rješenja Joškovi „problema“, a vicevi neka vam izmame osmijeh na licu.
Sretno!

MIA DOLENEC I ANTONIJA
LASIĆ, 5. E**Vicevi**

Izlazi policajac iz pekare i sretne svog
najboljeg prijatelja pa mu kaže:
- Ako pogodiš koliko kifli imam u dže-
pu dat ću ti obje.

Dođe plavuša u prodavaonicu naočala
i pita:
- Imate li naočale?

Prodavač odgovara:
- Za sunce?
- Ne, za mene.

